

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
 Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selesburgova ul. — Tel. 8492 in 2402.
 Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
 Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 9. — Telefon št. 190.
 Podružnica Jesenice: pri kolodvoru št. 540.
 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
 Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutro« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemanja 4 Din. po raznašalnih dostavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo:
 Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.
 Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
 Celje: Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.
 Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Nemška ofenziva proti mednarodnim pogodbam

Nemčija se poskuša najprej rešiti reparacijskih plačil, potem pa odreči priznanju mirovni pogodbe — Vznemirjenje po vsem svetu — Usodni trenutki v mednarodni politiki

Beograd, 10. januarja. M. Izjava nemškega kancelarja dr. Brüninga, da Nemčija ne bo več plačevala reparacij, je napravila tudi v Beogradu globok utis in izzvala v diplomatskih krogih živahne komentarje. O mišljenju, ki vlada v jugoslovenski prestolnici, je dobil vaš poročevalec naslednje informacije:

V trenutku, ko je v Evropi bolj ko kdaj potrebna atmosfera zaupanja in stabilnosti in ko je sklicana reparacijska konferenca, je

Nemčija storila korak, ki utegne imeti dalekosežne posledice ne samo za njo, temveč tudi za vprašanje mednarodnega zaupanja in s tem tudi za očitavanje miru.

Kakor se glasijo vesti, je nemški kancelar dr. Brüning izjavil angleškemu veleposlaniku v Berlinu, da Nemčija ne bo morala ne sedaj, ne v bodočnosti plačevati zavezniških reparacij. Ako je ta vest točna — in skoro ni dvoma, da je točna, — potem dobiva mednarodna situacija v Evropi nov izgled in

izjava nemškega kancelarja predstavlja nov datum v povojni mednarodni politiki.

S haaskim sporazumom se je Nemčija, kakor znano, v najsvečanejši formi obvezala, da bo zaveznikom plačevala dolgovane vsote na račun reparacij.

Sedanja izjava nemškega kancelarja pa predstavlja kategoričen demanti te nedavne svečane obljube v Haagu. Stvarno ta izjava predstavlja doslovno izvajanje one politike in one koncepcije v mednarodnih obvezah, ki jo je Nemčija inaugurirala že v prošlem veku za časa Bismarka in ki je na predvečer svetovne vojne našla v besedah Bethmann-Hollwega svoj najpristnejši izraz.

Nemčija bi po tej izjavi Brüninga smatrala svoje mednarodne obveznosti samo za sredstvo, da se trenutno reši iz težke situacije. Čim bi ji pa situacija dovoljevala, potem je Nemčija pripravljena takoj brezobzirno porušiti ono, kar je prej svečano obljubila. Odpoved obveznosti iz haaskih sporazumov in Youngovega načrta ima tem večji pomen, ker se s to odpovedjo ne samo povzročita strahovit materialni udarec zaveznikom, ki so v svetovni vojni drago plačali nemški napad na njihovo eksistenco, temveč

pomeni tudi težek udarec celemu sistemu in duhu mednarodne politike, ki se je pričela s paktom Društva narodov.

Po težkih naporih, da pristopi k Društvu narodov, je Nemčija končno zavezniške in člane Društva narodov prepričala, da bo v bodoče, čim pristopi k Društvu narodov, vestno in lojalno izvrševala svoje mednarodne obveznosti in storila vse, da se stanje, ki je bilo ustvarjeno s mirovnimi pogodbami, ohrani in mednarodno sodelovanje osigura in razvije. Pet let pozneje pa Nemčija težko krši vse svoje svečane obveznosti in se sedaj, ako je izjava gosp. Brüninga točna,

direktno postavlja v nasprotje z vsem, kar je prej izjavil in zlasti, kar je obljubil bivši šef nemške politike pokojni dr. Stresemann.

Nihče se ne bo mogel čuditi, če se v Evropi zopet ustali prepričanje, da je Nemčija ponovno krenila na svoja stara pota in da ona sedaj smatra, da je prišel trenutek, ko se lahko otrese vseh svojih prevzetih obveznosti. Ze lani je pri vprašanju »Anschlussa« poskušala izvršiti napad na evropsko ravnotežje. Takrat ni uspela. V mnogo večjem obsegu poskuša ona danes izvesti ta svoj namen. Kakšni razlogi so bili merodajni, da smatra trenutek za ugoden, da se otrese reparacijskih obveznosti, je za enkrat težko v podrobnosti presoditi. Verjetno je, da je eden izmed razlogov tudi to, ker je

Nemčija verjela v neuspeh in v neslogo med Anglijo in Francijo glede rešitve reparacijskega problema in živela v nadi, da bo rezultat reparacijske konference, ki je sklicana v Lausanne, za njo dovoljen. Ko pa je v zadnjem trenutku uvidela, da na ta nesporazum ne more računati, so je odločila na sedanji svoj usodepolni korak.

Ali bo Nemčija v tej svoji taktiki uspela ali ne, je vprašanje, ki ne intere-

sira samo držav-upnic, temveč tudi svetovni mir. Ako bo Nemčija vstrajala na tem, da se zopet izvleče iz svojih reparacijskih obveznosti, potem imamo

v mednarodni politiki računati z novim duhom, ki je največji neprijatelj miru, to je duh splošnega nezaujanja. Namesto stabilnosti in urejenih odnošajev zavladalo bi nezaujanje med narodi in politika tajnih konspiracij bi znatno pokvarila danes že itak delikatno situacijo.

Ako bi se Nemčiji posrečilo, da se izvleče iz svojih reparacijskih dolgov, potem bi imeli mi naslednjo situacijo:

Na eni strani bi bila Nemčija osvobodena najtežjih svojih gospodarskih skrbi, na drugi strani pa bi ostali zavezniški preobremenjeni z vojnimi dolgi drug do drugega, zlasti tudi napram Zedinjenim državam sev. Amerike. Nemčija bi osvobodila svojih notranjih in zunanjih dolgov s svojo kolosalno organizirano industrijo mogla pobiti na mednarodnem trgu vsako konkurenco

Noben Francoz ne more pristati na enostransko odpoved pogodb

Pariz, 10. jan. g. Reuterjeva agencija je prva objavila vest iz Berlina, da je državni kancelar dr. Brüning izjavil angleškemu poslaniku v Berlinu, da Nemčija ne more več plačevati reparacij. Vest je izzvala v Parizu veliko pozornost. Finančni minister Flandin je snoči podal zastopnikom tiska naslednjo izjavo:

»Ako so izjave, ki jih pripisujejo nemškemu državnemu kancelarju, resnične, bi to pomenilo, da hoče nemška vlada spravi ti dolžobe Youngovega načrta ter versailleske pogodbe s sveta. Zato je treba počakati oficijelnega potrdila teh izjav. Jasno pa je, da ne more noben Francoz pristati na enostransko odpoved prsto-vojnjo podpisanih pogodb, ki bi odstranila sveto pravico Francije do povračila škode. Nedavno je bila od nemške strani razširjena trditve, da je Francija prejela od Nemčije na račun reparacij v celoti zneske, ki presegajo skupne stroške Francije za obnovu porušenih pokrajin. Od Agence Havas objavljene številke to trditve zavračajo. Nihče ne zanikuje resnosti svetovne gospodarske krize. Francoska vlada si je na jasnem, da je potrebna prilagoditev sistema vojnih dolgov za čas gospodarske stiske. Francoska vlada dela pravi sedaj za tako rešitev ter proučuje v duhu največje ustrežljivosti načine, ki bi bili sposobni omogočiti sporazum med upniki in dolžniki ter olajšati krizo. Bilo pa je že

ponovno rečeno, da je sedanja kriza vsaj v finančnem pogledu predvsem kreditna kriza, kar pomeni, da je kriza zaupanja. Z novimi napadi proti nekrsljivosti pogodb pa bi krizo samo poosttrili ter jo napravili neresljivo, ker bi deli povod za še večje nezaujanje. Spričo izjave nemške vlade bi postala tudi konferenca v Lausanne nepotrebn, ker se ne morejo istočasno enostavno prezreti pravice Francije, na drugi strani pa stremeti po sporazumu.

Pariz, 10. januarja d. Agence Havas poroča: Izjava nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga, da Nemčiji niti sedaj niti v bodoče ne bo mogoče plačevati reparacij, se v parlamentarnih krogih presoja kot izredno pomembna. Po splošnem mnenju se zdi, da mora stališče Nemčije na predvečer konference v Lausanne napraviti sestanke signatarnih držav Youngovega načrta za brezpredmeten, ker manjstira Nemčija, ne da bi počakala na izid konference, svoje voljo, da se odtegne obveznosti Youngovega načrta. Glede na to je treba poudariti, da določa Youngov načrt za primer ustavitve nemških plačil gotov način postopanja ter določa v primeru zamude nemških plačil možnost priziva na mednarodno razsodišče v Haagu. Prizadete vlade in zlasti Francija se morajo zato sporazumeti o stališču glede na nameravano ustavitve plačil Nemčije.

Tudi v Ameriki so iznenadeni

Washington, 10. jan. g. Izjava nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga, da Nemčija ne bo več plačevala reparacij, je izzvala v uradnih krogih presenečenje, dasi po razvoju dogodkov zadnjega tedna ni bila popolnoma nepričakovana. Državni tajnik Stimson je odklonil vsako izjavo glede te Brüningove izjave, od avtoritativne strani

pa izjavljajo, da bo v primeru, če Nemčija ne bo hotela plačevati reparacij, sledila tudi izjava držav, ki so dolžne Ameriki, da prav tako ne morejo plačevati svojih dolgov. V vladnih krogih je učinkovala vest iz Londona kot bomba in se o njej živahno razpravlja. Posebno je presenetila nenadnost, s katero je bila podana.

Reparacijska konferenca ne bo odgodena

Ne glede na stališče Nemčije se bo sestala 25. t. m. ter razpravljala o reparacijskem problemu

London, 10. jan. 6. Otvoritev reparacijske konference je sedaj definitivno določena. Angleška vlada je predlagala prizade- tim vladam ostalih držav, naj bi se konference pričela 25. t. m. Proti temu datumu se ni oglašila nobena izmed povabljenih vlad. Istega dne se v Ženevi sestane svet Društva narodov na svojo prvo letošnjo zasedanje.

Pariz, 10. jan. d. Po informacijah lista »ECHO de Paris« je stališče Francije glede ureditve nemških reparacij naslednje: Moratorij se dovoli Nemčiji samo za leto dni in ne kakor je bilo prvotno nameravano za dve leti. Francoska bo dovolila Nemčiji leta 1933. morda nadaljnji moratorij, če bi to zahtevale okoliščine. V času moratorija bo Nemčija popolnoma prosta obveznosti plačila takozvanega zavarovanega dela reparacij, ki predstavlja dve tretjini anuitete. Nasprotno pa bo morala Nemčija plačati v tem času nezavarovani obrok 660 milijonov mark. Plačilo tega zneska se bo v resnici izvršilo na ta način, da bo Nemčija izročila svojim upnikom obligacije državnih železnic v višini anuitete. Te obligacije bodo razdeljene med upnike po ključu, določenem v Spaau. Francija opušta pr-

nekdanjih zavezniških narodov. Cilj Nemčije je jasen. Ona se hoče otresti Youngovega načrta; ako se ji to posreči, potem se vseh drugih obveznosti iz ostalih pogodb. Po haaskem sporazumu bi prišla na vrsto versailleska mirovna pogodba. V polni svoji suverenosti brez vsakih mednarodnih obveznosti, ki jih je prevzela nase, kot povzročiteljica svetovne vojne, bi Nemčija stavila vso svojo ogromno gospodarsko delavnost v službo svojih političnih ambicij in leto 1914 bi se zopet pojavilo v bližnji bodočnosti Evrope kot strašna pošast, ki bi zagrozila eksistenci celokupne človeške civilizacije.

Ali se bo dovolilo, da Nemčija krene brez ovir na tako svojo pot? Ali ni sveta dolžnost vseh iskrenih pobornikov miru in vseh odgovornih faktorjev v Evropi, da store vse, da se ta nevarnost zmanjša in popolnoma prepreči? To je vprašanje, ki danes zanima vse evropske kabinete in tvori centralni problem sedanje evropske politike.

Pred preosnovo Lavalove vlade

Lavalova prizadevanja za sestavo koncentracijske vlade — Negotovost Briandovih namenov

Pariz, 10. jan. d. Ministrski predsednik Laval je pri političnih skupinah svoje večine že sondiral, ali bi bilo mogoče razširjenje njegove vlade. Pri sestanku z radikalno-socialističnim voditeljem Daladierom je Laval že načel vprašanje koncentracije, ni pa znano, kakšno stališče je zavzel Daladier. Razen tega se trenutno Herriot ne mudi v Parizu. Radikalno-socialistična sreda se kaže v svoji volilni kampanji precej nenaklonjena misli, da bi prevzela odgovornost za vladno politiko. Laval je imel tudi že razgovor s Tardieujem, ki se je včeraj vrnil v Pariz. Zunanje ministrstvo bo Laval najbrže sam prevzel.

Vest, da je Briand podal demisijo, je v francoski javnosti zbudila gotovo neorjenziranost, ker ne obstajajo zadostne informacije o vzrokih, ki so ga dovedli do tega koraka. V ostalem ni nikakor gotovo, da bi se Briand umaknil iz političnega življenja, kakor si žele njegovi nasprotniki na desnici. Kakor trdi »Paris Midi«, hoče Laval doseči, da bi ostal Briand kot stalni zastopnik Francije pri Društvu narodov v Ženevi. Razen tega poroča list, da se bo Briand udeležil parlamentarnih volitev in da je že pričel svojo volilno kampanjo. Agence Havas je objavila poročilo o položaju za preosnovo vlade, v katerem pravi, da se je Tardieu že izjavil Lavalu pripravljene za prevzem vojnega ministrstva, kakor tudi za nadaljnje vodstvo kmetijskega ministrstva. Po Havasovi trditvi bo brčkone Laval prevzel sam zunanje ministrstvo, kot kandidati za notranjega ministra pa prihajajo v poštev senator Barthou, senator Peyronnet in sedanji državni podtajnik v notranjem ministrstvu Cathala.

Pariz, 10. januarja. d. Laval je imel več-

raj več razgovorov z merodajnimi senatorji in poslanci. Konferiral je z radikalnim senatorjem Chautempsom, s Paulom Bonauxjem, Caillauxom in drugimi, da bi se seznanil z razpoloženjem leveice. Glede na zunanje politične dogodke skuša ustvariti »vlado svete unije« ter apelira zaradi tega tudi na levičarske skupine. Povsem neverjetno se zdi, da bi Briand pristal na Lavalov predlog, po katerem bi bil v novi vladi minister brez portfelja.

Pariz, 10. jan. AA. »Tempse« pravi v komentaru o ostavki Brianda kot zunanjega ministra med drugim: Briand predpostavlja s svojo osebnostjo dogodek v evropski politiki. O Briandovih metodah se lahko diskutira, toda velika krivica bi se mu zročila, če bi kdo dvomil v absolutno iskrenost njegovega dela in njegovih naporov. Odgovornost, ki je v zvezi z gotovimi razočaranji na merodajnem področju in ki jo je nosil Briand, je bila prevelika. Za ta razočaranja je treba iskati vzroka tudi pri nas, posebno glede na neuspeh glede protokola iz leta 1924, v katerem je bilo govora o medsebojni podpori.

»Tempse« piše dalje, da se londonski in rimski krogi varajo, če mislijo, da je francoska politika odvisna od enega samega človeka. Od politike, ki jo je vodil Briand, pravi »Tempse«, ostanejo ideje, na katere se bo svet povrnil prej ali slej zaradi potreb, ki jih dikтира mednarodno življenje. Na kraju članka omenja list napore Brianda za politiko splošnega miru in mednarodne solidarnosti, ki sta glavni ideji in karakteristika Briandove politike in ki sta rodili sad posebnosti l. 1927., ko je Briand vodil akcijo za preprečenje grško - bolgarske spopada.

Preki sod in krvavi incidenti v Italiji

Izjemne odredbe proti lažnim demonstrantom v Apuliji — Krvavi spopadi s karabinerji in vojaštvom v Barletti

Pariz, 10. jan. 6. Kakor podrobno poroča italijansko emigrantsko glasilo »La Libertà«, so fašistične oblasti pred dnevi proglasile izjemno stanje v Cerignoli in apuljski pokrajini, ker so zaradi potresa docela obubožani mestni in okoliški prebivalci ponovno uprizorili demonstracije proti režimu.

Po potresu so oblasti sicer objubile, da bodo pomagale prebivalstvu, ki je ostalo sredi zime brez vseh sredstev in med katerim se je pojavila tudi že lakota, pomoči pa le ni bilo. Denar, poslan iz Rima, je bil določen za da obnovo javnih zgradb, gospodarskih gradov in cerkva, zaradi česar je med ljudstvom zavladalo nezadovoljstvo, ki je postajalo z vsakim dnem večje. Nenadoma se je tik pred koncem preteklega leta ljudstvo zbralo v mestu in navallilo v veliki množici na magistrat. Karabinerji in policijski agenti so se zama postavljali proti demonstrantom osebno objubil, da bo organi ha!« Tudi miličniki bi bili le s težavo zadržali demonstrante pred vratmi občinske hiše, če ne bi policijski komisar razjarjenim demonstrantom osebno objubil, da bo organiziral pomožno akcijo. Demonstranti so se na njegovo besedo umaknili, ko pa čez nekaj dni še vedno ni prišla pomoč, so se demonstracije ponovile. Med tem so se karabinerski oddelki v Cerignoli pomnožili in med

Pred preosnovo Lavalove vlade

Lavalova prizadevanja za sestavo koncentracijske vlade — Negotovost Briandovih namenov

Pariz, 10. jan. d. Ministrski predsednik Laval je pri političnih skupinah svoje večine že sondiral, ali bi bilo mogoče razširjenje njegove vlade. Pri sestanku z radikalno-socialističnim voditeljem Daladierom je Laval že načel vprašanje koncentracije, ni pa znano, kakšno stališče je zavzel Daladier. Razen tega se trenutno Herriot ne mudi v Parizu. Radikalno-socialistična sreda se kaže v svoji volilni kampanji precej nenaklonjena misli, da bi prevzela odgovornost za vladno politiko. Laval je imel tudi že razgovor s Tardieujem, ki se je včeraj vrnil v Pariz. Zunanje ministrstvo bo Laval najbrže sam prevzel.

Vest, da je Briand podal demisijo, je v francoski javnosti zbudila gotovo neorjenziranost, ker ne obstajajo zadostne informacije o vzrokih, ki so ga dovedli do tega koraka. V ostalem ni nikakor gotovo, da bi se Briand umaknil iz političnega življenja, kakor si žele njegovi nasprotniki na desnici. Kakor trdi »Paris Midi«, hoče Laval doseči, da bi ostal Briand kot stalni zastopnik Francije pri Društvu narodov v Ženevi. Razen tega poroča list, da se bo Briand udeležil parlamentarnih volitev in da je že pričel svojo volilno kampanjo.

Agence Havas je objavila poročilo o položaju za preosnovo vlade, v katerem pravi, da se je Tardieu že izjavil Lavalu pripravljene za prevzem vojnega ministrstva, kakor tudi za nadaljnje vodstvo kmetijskega ministrstva. Po Havasovi trditvi bo brčkone Laval prevzel sam zunanje ministrstvo, kot kandidati za notranjega ministra pa prihajajo v poštev senator Barthou, senator Peyronnet in sedanji državni podtajnik v notranjem ministrstvu Cathala.

Pariz, 10. januarja. d. Laval je imel več-

demonstranti na eni strani ter karabinerji, fašistični miličniki in policijski agenti na drugi je prišlo do spopada, v katerem je bilo ranjenih tudi več žensk in otrok. Oblasti so demonstracije zatrla s silo in proglasile obsešno stanje v mestu in okolici. Arretiranih je bilo mnogo ljudi.

V Barletti, apuljskem pristanišču ob Jadrnu, kjer je ljudstvo spričo elementarnih nesreč in slabe državne in občinske uprave še posebej nezadovoljno, je izzval hude nemire, kakor smo že poročali, prav navaden spor o nekem spomeniku italijanskega ljudskega pisatelja. Karabinerjem in policijskim agentom so morale oblasti poslati na pomoč celo oddelke vojnih garnizij iz raznih apuljskih mest, ki so šele s prelivanjem krvi vzpostavili red. O teh incidentih je objavil pariški list »La Libertà« pismo svoje- ga dopisnika, ki je služil v enem izmed polkov, ki so tiste dni zasedli Barletto. Dopisnik poroča, da so morali vojniki nastopiti z orožjem in razpostavili celo strojnico na raznih strateških točkah v mestu. Med spopadi je padlo pet ljudi, 30 pa jih je bilo ranjenih, med njimi 4 ali 5 karabinerjev in en vojaški kapetan. Do manjših demonstracij je prišlo tudi v mestih Tranju, Lecceu, Brindisiju in Foggiji.

Teror proti fašistom v Ameriki in Franciji

Zanimive ugotovitve nepristranskega francoskega lista — Kdo so teroristi?

Pariz, 10. jan. 2. Teror, ki je v Ameriki in Franciji izbruhnil z vso silo proti italijanskemu fašizmu, je zajel v zadnjih dneh silen razmah. Jasno je, da so ga povzročili elementi, ki so spričo svojega položaja za sedaj povsem neodgovorni. Proti njim se zama boril uradni fašizem, ki mu teroristi škodijo ne le materialno, marveč mu tudi rušijo mednarodni ugled. Le z velikimi žrtvami se proti tem elementom borijo tudi oblasti prizadetih držav, ki bi rade za vsako ceno ohranile mir in red na svojem ozemlju, na katerem jantčijo tudi za varnost tujih in še posebej diplomat- skih zastopnikov. V Zedinjenih državah severo ameriških, kjer so ti elementi razposlali na naslov raznih italijanskih konzulov in drugih filofašistov množico zabojev, v katerih so avtomatično sprožili peklenški stroji skrivali smrt in razdejanje. Je padla cela vrsta poštnih in drugih organov kot žrtev tega terorja. V Franciji uvajajo preiskavo za preiskavo, da bi preprečili takšno delovanje. Toda vsi napori in vse žrtve so bile doslej več ali manj brez uspeha, teror se širi še z večjo intenzivnostjo.

V evropskem tisku se je v zadnjem času pojavila zaradi teh dogodkov ostrta kampanja. Večina listov platično obsoja atentate, ki si jih iz kakršnihkoli razlogov, očitnih ali skritih, nihče izmed njih ne želi. Rimski tisk, ki je pričel to kampanjo, se je z vso ostrijo zagnal proti antifašističnim emigrantom, češ, da je edino med njimi iskati krivce tega terorja. Antifašistični listi v Ameriki in Fran- ciji so vrnili zob za zob. Zanimive so v vsej tej kampanji ugotovitve, ki jih je objavil »Petit Parisien«, o katerem je znano, da se ne zavzema ne za eno, ne za drugo plat. List poroča:

»Člani ameriškega reprezentančnega doma so sklenili predlagati na zasedanju zbornice, da se uvede splošna in podrobna preiskava o delovanju fašistov in antifašistov v Zedinjenih državah. Znani anti-

Teror proti fašistom v Ameriki in Franciji

Zanimive ugotovitve nepristranskega francoskega lista — Kdo so teroristi?

Pariz, 10. jan. 2. Teror, ki je v Ameriki in Franciji izbruhnil z vso silo proti italijanskemu fašizmu, je zajel v zadnjih dneh silen razmah. Jasno je, da so ga povzročili elementi, ki so spričo svojega položaja za sedaj povsem neodgovorni. Proti njim se zama boril uradni fašizem, ki mu teroristi škodijo ne le materialno, marveč mu tudi rušijo mednarodni ugled. Le z velikimi žrtvami se proti tem elementom borijo tudi oblasti prizadetih držav, ki bi rade za vsako ceno ohranile mir in red na svojem ozemlju, na katerem jantčijo tudi za varnost tujih in še posebej diplomat- skih zastopnikov. V Zedinjenih državah severo ameriških, kjer so ti elementi razposlali na naslov raznih italijanskih konzulov in drugih filofašistov množico zabojev, v katerih so avtomatično sprožili peklenški stroji skrivali smrt in razdejanje. Je padla cela vrsta poštnih in drugih organov kot žrtev tega terorja. V Franciji uvajajo preiskavo za preiskavo, da bi preprečili takšno delovanje. Toda vsi napori in vse žrtve so bile doslej več ali manj brez uspeha, teror se širi še z večjo intenzivnostjo.

V evropskem tisku se je v zadnjem času pojavila zaradi teh dogodkov ostrta kampanja. Večina listov platično obsoja atentate, ki si jih iz kakršnihkoli razlogov, očitnih ali skritih, nihče izmed njih ne želi. Rimski tisk, ki je pričel to kampanjo, se je z vso ostrijo zagnal proti antifašističnim emigrantom, češ, da je edino med njimi iskati krivce tega terorja. Antifašistični listi v Ameriki in Fran- ciji so vrnili zob za zob. Zanimive so v vsej tej kampanji ugotovitve, ki jih je objavil »Petit Parisien«, o katerem je znano, da se ne zavzema ne za eno, ne za drugo plat. List poroča:

»Člani ameriškega reprezentančnega doma so sklenili predlagati na zasedanju zbornice, da se uvede splošna in podrobna preiskava o delovanju fašistov in antifašistov v Zedinjenih državah. Znani anti-

Teror proti fašistom v Ameriki in Franciji

Zanimive ugotovitve nepristranskega francoskega lista — Kdo so teroristi?

Pariz, 10. jan. 2. Teror, ki je v Ameriki in Franciji izbruhnil z vso silo proti italijanskemu fašizmu, je zajel v zadnjih dneh silen razmah. Jasno je, da so ga povzročili elementi, ki so spričo svojega položaja za sedaj povsem neodgovorni. Proti njim se zama boril uradni fašizem, ki mu teroristi škodijo ne le materialno, marveč mu tudi rušijo mednarodni ugled. Le z velikimi žrtvami se proti tem elementom borijo tudi oblasti prizadetih držav, ki bi rade za vsako ceno ohranile mir in red na svojem ozemlju, na katerem jantčijo tudi za varnost tujih in še posebej diplomat- skih zastopnikov. V Zedinjenih državah severo ameriških, kjer so ti elementi razposlali na naslov raznih italijanskih konzulov in drugih filofašistov množico zabojev, v katerih so avtomatično sprožili peklenški stroji skrivali smrt in razdejanje. Je padla cela vrsta poštnih in drugih organov kot žrtev tega terorja. V Franciji uvajajo preiskavo za preiskavo, da bi preprečili takšno delovanje. Toda vsi napori in vse žrtve so bile doslej več ali manj brez uspeha, teror se širi še z večjo intenzivnostjo.

V evropskem tisku se je v zadnjem času pojavila zaradi teh dogodkov ostrta kampanja. Večina listov platično obsoja atentate, ki si jih iz kakršnihkoli razlogov, očitnih ali skritih, nihče izmed njih ne želi. Rimski tisk, ki je pričel to kampanjo, se je z vso ostrijo zagnal proti antifašističnim emigrantom, češ, da je edino med njimi iskati krivce tega terorja. Antifašistični listi v Ameriki in Fran- ciji so vrnili zob za zob. Zanimive so v vsej tej kampanji ugotovitve, ki jih je objavil »Petit Parisien«, o katerem je znano, da se ne zavzema ne za eno, ne za drugo plat. List poroča:

»Člani ameriškega reprezentančnega doma so sklenili predlagati na zasedanju zbornice, da se uvede splošna in podrobna preiskava o delovanju fašistov in antifašistov v Zedinjenih državah. Znani anti-

Teror proti fašistom v Ameriki in Franciji

Zanimive ugotovitve nepristranskega francoskega lista — Kdo so teroristi?

Pariz, 10. jan. 2. Teror, ki je v Ameriki in Franciji izbruhnil z vso silo proti italijanskemu fašizmu, je zajel v zadnjih dneh silen razmah. Jasno je, da so ga povzročili elementi, ki so spričo svojega položaja za sedaj povsem neodgovorni. Proti njim se zama boril uradni fašizem, ki mu teroristi škodijo ne le materialno, marveč mu tudi rušijo mednarodni ugled. Le z velikimi žrtvami se proti tem elementom borijo tudi oblasti prizadetih držav, ki bi rade za vsako ceno ohranile mir in red na svojem ozemlju, na katerem jantčijo tudi za varnost tujih in še posebej diplomat- skih zastopnikov. V Zedinjenih državah severo ameriških, kjer so ti elementi razposlali na naslov raznih italijanskih konzulov in drugih filofašistov množico zabojev, v katerih so avtomatično sprožili peklenški stroji skrivali smrt in razdejanje. Je padla cela vrsta poštnih in drugih organov kot žrtev tega terorja. V Franciji uvajajo preiskavo za preiskavo, da bi preprečili takšno delovanje. Toda vsi napori in vse žrtve so bile doslej več ali manj brez uspeha, teror se širi še z večjo intenzivnostjo.

V evropskem tisku se je v zadnjem času pojavila zaradi teh dogodkov ostrta kampanja. Večina listov platično obsoja atentate, ki si jih iz kakršnihkoli razlogov, očitnih ali skritih, nihče izmed njih ne želi. Rimski tisk, ki je pričel to kampanjo, se je z vso ostrijo zagnal proti antifašističnim emigrantom, češ, da je edino med njimi iskati krivce tega terorja. Antifašistični listi v Ameriki in Fran- ciji so vrnili zob za zob. Zanimive so v vsej tej kampanji ugotovitve, ki jih je objavil »Petit Parisien«, o katerem je znano, da se ne zavzema ne za eno, ne za drugo plat. List poroča:

»Člani ameriškega reprezentančnega doma so sklenili predlagati na zasedanju zbornice, da se uvede splošna in podrobna preiskava o delovanju fašistov in antifašistov v Zedinjenih državah. Znani anti-

Teror proti fašistom v Ameriki in Franciji

Zanimive ugotovitve nepristranskega francoskega lista — Kdo so teroristi?

Pariz, 10. jan. 2. Teror, ki je v Ameriki in Franciji izbruhnil z vso silo proti italijanskemu fašizmu, je zajel v zadnjih dneh silen razmah. Jasno je, da so ga povzročili elementi, ki so spričo svojega položaja za sedaj povsem neodgovorni. Proti njim se zama boril uradni fašizem, ki mu teroristi škodijo ne le materialno, marveč mu tudi rušijo mednarodni ugled. Le z velikimi žrtvami se proti tem elementom borijo tudi oblasti prizadetih držav, ki bi rade za vsako ceno ohranile mir in red na svojem ozemlju, na katerem jantčijo tudi za varnost tujih in še posebej diplomat- skih zastopnikov. V Zedinjenih državah severo ameriških, kjer so ti elementi razposlali na naslov raznih italijanskih konzulov in drugih filofašistov množico zabojev, v katerih so avtomatično sprožili peklenški stroji skrivali smrt in razdejanje. Je padla cela vrsta poštnih in drugih organov kot žrtev tega terorja. V Franciji uvajajo preiskavo za preiskavo, da bi preprečili takšno delovanje. Toda vsi napori in vse žrtve so bile doslej več ali manj brez uspeha, teror se širi še z večjo intenzivnostjo.

Prvi sestanek senata

Danes dopoldne se sestane senat k svoji prvi seji — Verifikacija mandatov in zaprisega senatorjev

Beograd, 10. jan. p. Tekom današnjega dne so prispeli v Beograd senatorji, med njimi vsi štirje izvoljeni senatorji iz dravske banovine gg. dr. Ravnihar, dr. Novak dr. Ploj in dr. Rajar. Jutri zjutraj pa se pričakuje tudi od kralja imenovana senatorja gg. Ivan Hribar in profesor dr. Rožič. Senatorji so si danes ogledovali svojo dvorano in ostale prostore v palači prometnega ministrstva, kjer imajo poleg zbornice na razpolago še tudi celo vrsto drugih lepih prostorov.

Jutri dopoldne ob 9. se sestane senat k svoji prvi seji. Tej seji bo prisostvovala tudi celokupna vlada. Prvi seji senata bo predsedoval kot najstarejši član gosp. Ivan Hribar iz Ljubljane. Na jutrišnji seji bodo

senatorji izročili svoja pooblastila, pojutrišnjem pa bo izvoljen verifikacijski odbor, da verifikira mandate. Verifikacijski odbor bo imel 11 članov. Delo verifikacijskega odbora bo kratko, ker ni bila vložena nobena pritožba proti volitvam senatorjev. Zato se more pričakovati, da bodo mandati senatorjev že 15. t. m. popoldne verifikirani, nakar bodo senatorji zaprisežem ter bodo izvolili svoje predsedstvo. Bržkone bo že 18. t. m. skupna seja Narodne skupščine in senata, na kateri bo odprtveno redno zasedanje celotnega Narodnega predstavništva s kraljevim govorom, ki ga bo prečital osebno Nj. Vel. kralji ali pa predsednik vlade.

Praški komentar o rekonstrukciji jugoslovenske vlade

Činj izvedene preosnovne vlade je poglobitev in poenostavitev dela vlade, ki jo čakajo važne in težke naloge

Praga, 10. jan. r. »Prager Presse« je objavila članek o zadnji rekonstrukciji jugoslovenske vlade, v katerem zanika je gotovo vse vesti, da ima ta rekonstrukcija kak poseben političen značaj. Izvrše na je bila samo zato, da bi se omogočila vladi še intenzivnejše in še bolj skladno delo. Z izjemo finančnega ministra so vsi člani vlade narodni poslanci. Z novo rekonstrukcijo vlade je bil predvsem razbremenjen ministrski predsednik Živković, ki ima dovolj posla z važnimi državnimi zadevami, zaradi česar ne utegne opravljati poleg tega še posle resornega ministra. Organizacija jugoslovenskega državnega kmetijskega demokracije kot politične stranke pa bo gotovo stavila vladi ne v naloge docela političnega značaja. Rešitev izredno važnih problemov čaka predvsem ministra za kmetištvo Jurija Demotoviča in novega ministra za trgovino in industrijo dr. Alberta Kramerja. V dobi sedanje gospodarske depresije sta to po-

leg finančnega ministrstva dva najvažnejša resora. Pričakuje se, da im bo delo olajšano s tem, da se bodo posamezne sekcije poslanskega kluba v parlamentu intenzivno posvetile zbiranju in proučevanju gradiva o vseh aktualnih vprašanjih. Članek »Prager Presse« se končuje:

»Če se pomen zadnje rekonstrukcije jugoslovenske vlade na kratko analizira, se pride do edine le pravilnega zaključka, da je cilj preosnovne vlade samo poglobitev in poenostavitev ozitivnega dela vlade. Rekonstruirana vlada stoji pred velikimi nalogami. Kakor doznavamo, je bil novi proračun v primeri s sedanjim znižan za celi dve milijardi in 200 milijonov dinarjev. Sproženo je tudi vprašanje konvertiranja kmetijskih dolgov in posledic poleg vseh drugih važnih problemov tudi vprašanje, kako bi se z vsem delovanjem dvignilo psihološko zaupanje doma in v inozemstvu.«

Laval ob pogrebu Maginota

Pariz, 10. januarja. AA. Dopoldne je bil pogreb pokojnega vojnega ministra Maginota. Pogreba se je udeležilo veliko število političnih, vojaških in diplomatskih osebnosti ter ogromna množica ljudstva. Pogrebni spoved je izvoljen ministrstva k Invalidskem domu, kjer so se vršile molitve. Truplo pokojnega Maginota bodo jutri iz Invalidskega doma prinesli v Revigny sur Ornin v oblasti Meuse. Predsednik Laval je imel po molitvah govor, v katerem je orisal kariero pokojnika. Kakor vsi Francozi, je dejal Laval, tako je bil tudi pokojni Maginot največji pobornik miru in je smatral, da bi razorožitev Francije mogla spraviti v nevarnost stabilnost Evrope. Varnost Francije se mu je zdela pogoj za ohranitev svetovnega miru. Ves čas po vojni je Francija stremela za tem, da zmanjša rok vojaške službe in da reducira vojaške enote. Pokojni Maginot je služil miru, ko je delal za nacionalno obrambo. Šel je v večnost pred konferenco v Ženevi, kjer bi moral v imenu Francije potrditi svojo tradicionalno doktrino o omejitvi oborožitve vseh držav potom medsebojne organizacije in efektivne medsebojne podpore. Laval je končal svoj govor z besedami: Ob tej žalostni ceremoniji pred to krsto v prisotnosti narodnih poslanec bivših bojevnikov in vojakov ter njihovih šefov smatram za svojo dolžnost kot predsednik vlade, da takr govorim. Vse to sem dejal v mislih na našega pokojnega prijatelja Maginota, ki je bil pravi simbol patrijotizma.

Roparski napad na kmetsko hišo

Vaščani so s kosami in vilami pregnali maskirana roparja

Sremska Mitrovica, 10. jan. V noči na sredo sta se pojavila v sremski vasi Velikih Radineh dva maskirana in oborožena roparja ter vdrla v hišo kmetovalca Petra Popovića. Gospodar in njegova žena Marija sta spala tako trdno, da se nista zbudila niti ko sta roparja razbijala po hiši s puškina koptoma. Prva se je zbudila 20letna hčerka Zlata in zbežala v sobo, ki se nahaja poleg spalnice. Eden roparjev je enkrat ustrelil proti postelji za konec in je kročila čla tik mimo glave žene, ki se je sprito strela zbudila in se začela obunno boriti z roparjema na življenje in smrt. Dočim je njen mož utrujen od hudega dnevnega dela še vedno mirno spal.

Zeni se je napolee posrečilo iztrgati se iz rok roparjev in zbežati na ulico, kjer je krvaveča iz neštevilnih ran klicala na pomoč. V tem času se je zbudil tudi gospodar, ki

sta za razbojnika s puškina koptoma tako obdelala, da je obležal nezavesten na tleh.

Zločinca sta baš hotela vdreti v drugo sobo, v kateri se je skrivala domača hčerka, ko so se pojavili med vratmi sosede, oboroženi z vilami in kosami. In planili na oba razbojnika, ki sta v vsej nagli razbila okna in zbežala na prosto. Vaščani so zasledovali oba zločinca po vrtu in dalje iz vasi, vendar tu niso mogli dohiti. Čim sta se roparja skrila v gozdu je bilo nadaljnje sledenje brez pomena.

O roparskem napadu je bilo obveščeno tudi orožništvo, ki doleti še ni moglo najti sledi za razbojnikoma. Ker sta bila oba maskirana, sodijo da sta bila morda domačina ali vsaj iz kake bližnje vasi. Neobčajno drzen roparski napad je v vsej občini in okolici povzročil največje razburjenje.

Organizacije in najemnine

Ljubljana, 10. januarja. Prejeli smo: Podpisane strokovne organizacije vabijo in pozivajo vse svoje članstvo na skupno javno zborovanje, ki bo v torek 12. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« z dnevnim redom: »Stanovanjske najemnine«.

V času vseobče gospodarske krize je sprito sklicanja Narodnega predstavništva, poslanske zbornice in senata, neobhodno potrebno, da državi in privatni službeni, upokojenci in delavci ozorjorjo merodajne faktore, da tvorijo previsoke stanovanjske najemne glavno življenjsko vprašanje vseh delavnih slojev.

Vaška bitka s preko 100 udeleženci

Bosanski Brod, 10. jan. V vasi Ljšanecih je prišlo te dni do velikega pretepa med dvema skupinama sprtih vaščanov Zadruga Ivana Medića, kmetškega gospodarja in omenjeni vasi, je že leto dni sprta z zadrugo Pere Tomića iz iste vasi. Spor je nastal zaradi ropa mladenke iz Tomićeve hiše, ki ga je izvršil na božič eden članov Medićeve zadruge.

Pred dnevi popoldne so se po naključju znašli pred vaško cerkvijo člani obeh sprtih zadrug. Po običajnih posvah, ki so padle od obeh strani, se je začel razvil pretep, ki je postal vedno ostrejši. Vseh pretepačev je bilo nad 100. Sprti vaščani so se zadržali z noži, obmetavali s kamenjem in tolki s koli in palicami.

Pretep je zahteval preko dvajset ranjenec, od katerih so nevarne rane morali sosede prepeljati v bolnico Krivac pretep bo imel svoj epilog pred sodiščem.

Evropsko gospodarsko sodelovanje

Zeneva, 10. jan. a. Glavni tačnik Društva narodov je obvestil člana evropske studijske komisije o priporočilih avstrijske, bolgarske, francoske in švedske vlade k poročilu strokovnih odborov za gospodarska vprašanja in glede vprašanja gospodarskega zblizanja raznih evropskih držav. Avstrijska vlada se odločno izrekla za takšno gospodarsko zblizanje. Bolgarska vlada se priklanja tem sklenom, ki so bili sprejeti na vladni konferenci agrarnih držav srednje in vzhodne Evrope v Sofiji. Francoska vlada nastopa odločno za pospeševanje takozvanih industrijskih kartelov. Francoska vlada izjavlja, da je sporazumna s strokovnjaki v tem, da sama carinska pogajanja ne bodo zadostovala. Razen tega menja, da bi lahko samo splošna pogodba te vrste vedno bolj privedla razne države na kontinentu. Švedska vlada spremlja s simpatijami idejo gospodarskega zblizanja.

Turški poset v Moskvi

Carigrad, 10. jan. e. Kakor poročajo tukišnji listi, bodo koncem aprila odotovali v Moskvo turški ministrski predsednik Ismet paša, zunanji minister Roždi bej in vojni minister Mustafa Herif bej. V Moskvo bodo prinesli I. maia. Potovali bodo s parnikom »Esiem« v Sevastopol, kjer jih bo sprejela eskadra ruske vojne mornarice in ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov. V Moskvi ostanejo pet dni. Listi poročajo, da bodo turški državniki v Moskvi sklenili turško-sovjetsko zavezniško pogodbo in podpisali tajno konvencijo, ki je bila pred kratkim parafirana v Carigradu.

Iz Moskve se bodo turški ministri vrnili preko Nemčije in Rima v Turčijo. Inozemski tisk pripisuje temu potovanju turških ministrov v Moskvo in takoj nato v Rim velik mednarodni pomen. Listi so mnenja, da bo Ismet paša, ki bo v Rimu gost italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija tudi v Rimu opravil važne diplomatske posle. Turško-italijanski angažma je baje že pripravljen in ga bosta Mussolini in Ismet paša v Rimu le še podpisala. Ismet paša in oba njegova spremljevalca se bodo preko Brindisija vrnili v Ankarlo.

Nazadovanje dohodkov nemških železnic

Berlin, 10. jan. AA. Dohodki nemških železnic v letu 1931. znašajo 3.860.000 mark, za 28 odst. manj od dohodkov nemških železnic leta 1930. Direkcija nemških železnic je znatno znižala plače in pokojnine in tako se ji je posrečilo, da je prihranila 12,8 odst. v primeri z izdatki, ki jih je imela leta 1930.

Odrava prohibicije na Finskem

London, 10. januarja. AA. Iz Helsingforsa poročajo, da je pri nedavnem plebiscitu glede prodajanja alkoholnih pijač na Finskem 72 odstotkov glasovalcev glasovalo za mokri režim, 28 pa za prohibicijski zakon.

Atentat v pariški banki

Pariz, 10. januarja. d. V neki veliki pariški banki je v petek streljal 53letni Grk Vasilatas na svojega rotaka Ksantopolosa, ki ima v banki vodilno mesto. Ksantopolos je bil smrtno nevarno ranjen. Atentator se je sam izročil policiji. Po dosedanjih ugotovitvah gre za osebno maščevanje.

Novi rumunski drobitž

Bukarešta, 10. januarja. AA. Rumunsko ministrstvo financ je naročilo pri francoskih in angleških kovnicah nov drobitž v skupnem znesku 1.800 milijonov lejev. Srebrni novci bodo kovani z likom rumunskega kralja Karla in bodo jadomeščali novčanice po sto lejev, novci po 20 lejev bodo imeli lik princa Mihaela.

Ameriške špekulacije s posojili

Washington, 10. januarja. e. V finančni komisiji senata se je pričela preiskava o delovanju ameriških bank, ki so zapletene v ameriška posojila evropskim in drugim ameriškim državam. Na poslednji seji te komisije je bil zaslišan newyorški bankir I. Seligman, ki je izjavil, da je dal sinu predsednika perujske republike Juanu Legui 415.000 dolarjev provizije da mu je zagotovil takratno perujsko posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. Seligman je tudi priznal, da je razdal 553.000 dolarjev za odkupnine, da si je pri ostalih sodočujočih činiteljih zagotovil to posojilo.

Nedeljske nezdode

Ljubljana, 10. januarja. Kakor običajno vse zadnje nedelje, je bil tudi danes v Ljubljani lep mir in polcija v nobenem primeru ni posedovala. Tudi reševalna postaja ni bila prevedč zaposlena, saj je intervenirala samo v enem primeru, ko je bilo treba v bolnico prepeljati nekoga fantiča, ki si je zlomil roko. Bil je to 13letni France Zertuz, mtničarjev sinček. Okrog 14. se je na Vodovodni cesti s tovaršiči kopal, pa mu je na gladih, polkih tleh spodrsnilo in je nesrečno padel.

Druga žrtve nesreče je bila 29letna Marija Starčeva iz Trbovelj, ki se je ponesrečila že pred nekaj dnevi, a so jo šele danes prepejali v ljubljansko bolnico. Poletela je prekoračeni ozkotirno železnico, pa se ni mogla pravočasno umakniti vagonček, ki so jo podirli in ji zmečkali oba nogi.

Davi je začel uhajati plin v stanovanju družine trafikanta Belaka na Dunajski cesti. K sreči se je to primerilo zjutraj, ko so bili člani družine že vsi pokonci. Vse je prevzela ometica; posebno ljud sta bila prizadeta starejši sin in hči, ki sta se onesvestila. Sin se je zgrudil na hodniku pred trafiko, kjer ga je pobral stražnik. Zastrupljenje njegove sestre pa je bilo že hujsko. Ko je ležala nezavestna, so jo obupavali nad njo, vendar pa je na pomoč poklicanemu mestnemu fiziku g. dr. Mavriciju Rusu uspelo, da je prenečlil naluhše zlo. Zvečer je bila vsa družina izven nevarnosti.

Pregled dela Skola IV

Ljubljana, 10. januarja. Danes dopoldne je položil račun o delu v preteklem letu šele polidruvo leto obstoječi Sokol IV., katerega delovno območje obsega južni del Ljubljane, v glavnem Dolenjsko cesto. Zbor je vodil starosta br. Fr. Zebal. Po njegovem razgovoru so podali vsi funkcionarji, tajnik in načelnik br. Milan Antosiewicz, blegarini br. Loize Roš, matricar br. Loize Kompare, knjižničar br. Gabriel Lončič in gospodar br. Janez Pust, svoja poročila iz katerih povzemamo, da šteje društvo 476 članov oboi, spola in da ima okrog 30.000 Din vremenitve, ki ga namearova uporabiti v glavnem za nabavo orodja in ureditev letnega telovadstva. Pregled dela kaže, da je bilo društvo v dobrih rokah pod vodstvom agilnega staroste in drugih funkcionarjev. Društvo je imelo lani v juliju prvi javni nastop, ki je pokazal že leno izvežbanost telovadcev in telovadk.

Pri volitvah je bilo sklenjeno, da se predložijo župi v potrdilo z malimi izpremembami stari odbor. Dosedanji agilni starosta br. Zebal je sprito svoje prezanostnosti na ponovne prošnje odklonil mesto staroste, ki ga je nato prevzel br. Drago Pogačnik. Dosedanji starosti se je za njegovo neumorno delo zahvalil v imenu uprave br. Roš s izkušnja, da naj ostane s svojimi velikimi izkušnjami še nadalje v pomoč društvu, kar je br. Zebal tudi drage volje obljubil.

Elektrika ubila mater in sina

Sarajevo, 10. jan. n. V Jajcu se je zgodila težka nesreča. 18letni Kufar Pekar je s pomočjo svoje 38letne matere Habide skrival instaliral v kleti svoje hiše elektriko, ker ni hotel plačevati električnega toka. Po nevarnosti da se je z roko dotaknil voda z visoko napetim tokom. Električni tok ga je na mestu ubil. Mati ki se je silno orestra, žila teža dozdolka, je hotela sina odtrgati od zice, da bi ga še rešila. Z eno roko pa se je sin še tržal električne žice in tok je ubil tudi mater.

Objave

Druga seja častnega damega komiteja za XII. slovenski večer se bo vršila danes ob pol 17. v damski sobi kavarn »Emonec«.

Poziv članstvu Narodne strokovne zveza. Narodna strokovna zveza poziva ljubljansko članstvo, da se polnoštevilno udeleži javnega shoda, ki bo v torek 12. t. m. ob pol 19. v veliki dvorani »Union«. Delavci, ki ste z visokimi najemninami najbolj prizadeti, pridite!

Sokol I., Ljubljana — Tabor, sporoča svojemu članstvu, da bo redna glavna skupščina v torek 19. t. m. ob pol 20. uri v mali dvorani na Taboru s običajnim dnevnim redom. Ako bi ob določenem času skupščina ne bila sklepčna, se bo vršil pol ure kasneje zbor ob vsakem številu navzočega članstva. Bratsko članstvo vabljeno, da se skupščino polnoštevilno udeleži. Zdravo! — Uprava.

Opozarjamo na nocojšnji koncert ge. Pavle Lovšetove v filharmonični dvorani. Začetek koncerta bo točno ob 20. Poleg visoko spoštovane in cenjene umetnice nastopi njena hčerka Majda Lovšetova, ki ima že danes izvrstno izvežban, v vseh legah enako blago zveneč in mehak koloraturni sopran. Klavirsko spremljevanje vseh koncertnih točk je poverjeno konservatorstu Marjanu Lipovščku, o katerem lahko trdimo, da je eden najboljših naših mlajših koncertnih spremljevalcev. Velike rutine in dobrega umetniškega okusa. Natančnejši program, ki obsega za Ljubljano same nove, prikratk javno izvajane pesmi, arije in duete, se dobi v Matični knjigarni, kjer je tudi predprodaja vstopnic. Sedeži od 30 Din navzdol.

Danes ob pol 3. (14.30) predstava ZKD v kinu Matiel. Ve včeraj smo obirno poročali, da bo predvajala ZKD premiero tretjega ciklusa najnovjših kulturnih zvočnih filmov. Program je zelo skrbno sestavljen in obstaja iz zelo zanimivih in poučnih zvočnih filmov. Tako bomo v filmih »Giganti« prazgodba prvič videli, kako love in dresirajo v Indiji slone. Film »S polno paro napreč« nam kaže manevre angleškega bojnega brodovja v Sredozemskem morju. — Tretji film »Diamant« nas vodi v Južno Afriko in nam kaže, kakor naporoma je iskanje teh dragocenih kamnov. Še trije drugi filmi bodo na sporedu, vsi izredno zanimivi, zato njih ogled toplo priporočamo. Ljubljanska drama uprizori drevi ob 20. uri za abonente reda B božično igro »Čvrček za pečkor, globoko in pristno po svoji vsebini. Režira Ciril Debevec. — Opera bo drevi zaprta.

Hmeljski trg

Zatec, 10. januarja h. Prvi teden letošnjega leta na hmeljskem trgu ni prinesel nikakih izprememb. Na zatskem trgu je položaj nezpremenjeno miren in trguje se v glavnem hmelj dobre srednje vrste, večinoma za »mozemstvo« Ceae se gibljejo od 170 do 250 Kc, na delih pa se plačuje tudi po 140 do 300 Kc.

Zaroka

— Slišala sem, da si se zaročila. Kaj pa je tvoj zaročenec?
— Nisem ga utegnula vprašati, saj sva se šele včeraj sezoznala.

— Zakaj neprestano navijate bu-dilko?
— Da bi naši sosede mislili, da i rnamo telefon.

— Po zobeh lo spozna.
— Kako pa spoznaš staro jerebico?
— Po zobeh.
— Kako to, jerebica vendar nima zob.
— Ona res ne, nač pa jaz.

— V trgovini.
— Dama: Je barva tega blaga trpežna?
Prodajalec: Kakor rdečica na lic h milostive.
— Pokažite mi torej drugo blago.

Sodelovanje Poljske in Rumunije

Soglasnost poljske in rumunske zunanje politike — Ghika o svojem pose tu v Varšavi in Pragi

Varšava, 9. jan. d. Sedanjil poset rumunskega zunanjega ministra Ghike v Varšavi je v najtesnejši zvezi s pogajanjmi med Poljsko in Rusijo zaradi zaključitve pakta o nenapadanju. Istočasno se imajo obravnavati tudi vprašanja, ki so v zvezi z bližnjo razorožitveno konferenco. Rumunskega zunanjega ministra pozdravljajo vsi poljski listi.

Oficijozna »Gazeta Poljska« piše, da je njegov poset dalekosežnega političnega pomena, ker se imajo za njegovega bivanja v Varšavi rešiti izredno važna politična vprašanja, ki se tičejo tudi mednarodnega položaja. Poset Ghike je nadalje dokaz sodelovanja in zaupanja obeh zaveznih držav.

Varšava, 10. januarja. d. Rumunski zunanji minister Ghika je izjavil o svojem posetu v Varšavi in o nameravanem posetu v Pragi prihodnji teden zastopnikom tiska, da so glavni predmet njegovih razgovorov s poljskim zunanjim ministrom vprašanja bližnje razorožitvene konferenec ter pogajanja z Rusijo zaradi zaključitve pogodbe o nenapadanju. Pogajanja je, da sicer ni brekok, da na priključne konkretne uspeha pri direktnih pogajanjih z zastopniki Rusije, ki jih je začel rumunski poslanik v Rigi. S poljsko vlado je dosegel v tem pogledu popolno soglasje. Kar se tiče poseta v Pragi, obstaja njegov politični pomen v obrisnih urilateljskih odnošjih med Češkoslovaško in Rumunijo, zaradi česar bi bil vsaki izredni komentarji o njegovih razgovorih z dr. Benešem, s katerim ima že leta najboljše osebne odnošaje, povsem odveč.

Brüningova pogajanja z nacijonalisti

Ponoven sestanek državnega kancelarja s Hitlerjem — Pred odločitvijo o načinu volitve državnega predsednika

Berlin, 10. jan. d. Sedaj je bil tudi vodja nemških nacionalcev Hugenberg naprosen od državnega kancelarja dr. Brüninga za razgovor o vprašanju podaljšanja službene dobe predsednika Hindenburga. Hugenberg se je sestel z Brüningom danes, včeraj pa se je sestel s Hitlerjem. O uspehu teh razgovorov še ni ničesar znanega. Pozornosti je zbudil ponovni včerašnji razgovor Hitlerja in Brüninga, ki sta mu prisostvovala tudi prometni minister Treviranus in narodno-socialistični vodja dr. Frick. Prvotno je bilo dogovorjeno, da bo Hitler sprožil notranjemu ministru Grönerju pismeno svojo sklep, voditelji narodnih socialistov pa so se zabarikadirali za ustavnimi pomisleki, da di pridobili na času. Ustava

Riga, 10. januarja. d. Pogajanja o zaključitvi pogodbe o nenapadanju so šele v početku. Jutri bo prvi razgovor ruskega delegata z letonskim zunanjim ministrom. Na letonski strani opozarjajo, da so sicer v nekaterih točkah manjša različenja, da pa ne predstavljajo nepremostljive ovire. Prvi sestanek ruskega delegata Stomonjaka in rumunskega poslanika princa Sturze je zapustil ugoden vtis ter je ustvaril veliko jasnosti v obojestranskih stališčih, da je prišlo že do izmenjave predlogov. Prihodnji teden se bodo neposredna pogajanja nadaljevala. Estonska se ne pogaša v Rigi, kakor je bilo prvotno poročano, temveč na ruski predlog v Moskvi.

Izprememba v rumunski vladi

Bukarešta, 10. jan. s. Kralj je podpisal dekret, s katerim se dosedanj minister za Transilvanijo Valer Pop imenuje za pravosodnega ministra.

Rešitev pogrešanih španskih letalcev

Madrid, 10. januarja. A. Francosko poslanstvo je obvestilo predsednika španske vlade, da je rešena ekspedicijska francoskih vojakov našla pogrešana španska letalca Rodrigueza in Haya, ki sta se ponesrečila pri povratku iz španske Gvineje, 300 km od Bamaka. Letalca sta zdrava, letalo pa je deloma poškodovano.

Italijansko-turški sporazum

Angora, 10. januarja. e. Tefrik Ruždi bej in italijanski poslanik eta podpisala konvencijo o režimu obeh viad na malih otokih med Castellorissom in malo azijsko obalo.

Aretacija tihotapcev zlata na Dunaju

Dunaj, 10. januarja. AA. Polcija je snoči zapolnila pri treh inozemskih, pri katerih je izvršila hišno preiskavo v večer hotelu na Ringstrasse, kjer so stanovali več ročnih torbic z 41 kg zlata in tuv valute v vrednosti več tisoč šillingov. Vsi tri — med njimi dva Poljaka — je policija zaprla zaradi tihotapstva deviz. Preiskava je v teku.

Trgovinska pogajanja Rusije in Bolgarije

Sofija, 10. januarja. e. V Sofiji so ustanovili konzorcij, pri katerem sodelujejo vsa velika gospodarska podjetja in ki ima namen pospešiti trgovino med Rusijo in Bolgarijo po principu kompenzacij. V kratkem se bodo pričela tozadevna pogajanja med bolgarsko in sovjetsko delegacijo.

Ali si že član Vodnikovove družbe?

Ali si že član Vodnikovove družbe? Vodnikove družbe so ustanovile v vseh večjih mestih in vasi. Če nisi član, te vabimo, da se pridružiš. Vodnikove družbe imajo mnogo koristnih in zanimivih projektov, ki jih lahko izvedeš s pomočjo naših strokovnjakov. Če si zainteresiran, nam piši na našo pisarno v Ljubljani, kjer ti bomo dali vse potrebne podatke in ti pomagali pri vstopu v družbo. Vodnikove družbe so članom nudile mnogo koristi in zadovoljstva. Če si tudi ti zainteresiran, nam piši na našo pisarno v Ljubljani, kjer ti bomo dali vse potrebne podatke in ti pomagali pri vstopu v družbo.

Počastitev zaslužnega kulturnega delavca

Proslava petdesetletnice predsednika ZKD, direktorja Antona Juge Ljubljana, 10. jan. Zaslужni sestanovitelj in predsednik Zveze kulturnih društev, ugledni narodni delavec g. direktor Anton Jug je včeraj stopil med petdesetletnike. Tako nepopazano? Zares, če pregledaš naše liste zadnjih dni, ne najdeš niti vrstice o tem jubileju. In če kdo, je zaslužil g. direktor Jug, ki spada med najbolj znane osebnosti v našem javnem življenju, da

... ga javnost spomni ob tem datumu njegovega plodovitega življenja. Post festum smemo menda priznati, da je g. direktor Jug z odločno intervencijo v redakciji preprečil jubilejne članke in s tem zopet pokazal, kako malo mu je do javnega jubilejnega pompa. Hotel je morda tudi pokazati, da je petdesetletnica v današnjem času, ko se je podaljšala povprečna dolgot življenja, nekaj anahronizem, in da se sodoben petdesetletnik ob tem datumu samo za hip zaustavi in pogleda nazaj, nato pa čilo in vedro nadaljuje svoje delo. Baš v g. direktorju Jugu je še toliko življenjske sile, da prav radi razumemo njegovo protijubilarsko razpoloženost. Živeti, delati, to je maksima zrelega moža.

In vendar se g. direktor Jug ni mogel ubraniti pozornosti, ki so mu jo izkazali njegovi prijatelji in častilci. V soboto zvečer so mu priredili v hotelu Bellevue intimen prijateljski večer, ki so se ga udeležili mnogi znani delavci iz vrst ZKD in iz bivših ljubljanskih političnih organizacij ter zastopniki naše akademske in srednješolske mladine, ki ima v direktorju Jugu vnetega prijatelja in pokrovitelja. Nestransko, domače je potekel večer; nič ni kazalo, da bi bila to jubilejna prireditev v običajnem stilu. Bil je večer ožjih znancev in prijateljev, ki so prišli direktorju Jugu sitisnit roko in katerih vsak je prepričan, da bo ta mladostni petdesetletnik dosedanjim uspehom pri javnem delu pridružil še mnogo novih.

V prijetnem razpoloženju, ki je vladalo v dvorani tega poslopja ob robu gozda, z dekorativnim razgledom na tisoče luči širom Ljubljane, so se oglašali k besedi posamezni govorniki. Vrsto napitnic je otvoril v imenu najožjih sodelavcev pri ZKD g. prof. Pavlič, ki je poudarjal velike zasluge predsednika za to organizacijo, katere desetletnica prošlo leto je podala nad vse razveseljivo bilanco dela in uspehov. Občinski svetnik g. Ivan Tavčar je govoril v imenu političnih sodelavcev in naposled naglasil, koliko je storil direktor Jug za slovensko žensko solstvo. Kot ravnatelj ljubljanskega liceja si je pridobil neveljavnih zaslug. Predsednik Tiskovne zadruge g. dr. Oton Fetič je s presrečno napitnico pozdravil slavjenca kot sestanovitelja Tiskovne zadruge, v kateri deluje že petnajst let kot odbornik in tako prispeva k razmahu našega založništva. Nito so se oglašili k besedi trije zastopniki mladine in izražali svoje simpatije in hvaležnost do direktorja Juge. Govorili so: za »Jadranc« cand. inž. Andrej Ursič, za »S. O. Preporod«

tehnik Maks Megušar, za »Mlajši Preporod« Franc Keber. V imenu podeželskih kulturnih delavcev in zlasti v imenu diletantskih odrov, včlanjenih v ZKD, je govoril g. ravnatelj Spicar. Narodni poslanec in dolgoletni tajnik ZKD g. dr. Stane Rapé je v svoji napitnici naglašal slavjenčevo skromnost in discipliniranost ter druge njegove človeške vrline. G. direktor Jug se je vsem zahvalil s toplim, prijateljskim nagovorom. Tako se torej g. dir. Jug ob svoji petdesetletnici vendar ni mogel popol-

Lepa prireditev Jadranske Straže

Vsakoletna parada narodnih noš je ob izvrstnem sporedu uspeła prav zadovoljivo

Ljubljana, 10. januarja. »Jadranska straža«, ena naših najbolj delavnih narodno-obrambnih organizacij, je priredila v soboto zvečer v Unionu svoj običajni ples v narodnih nošah. Prireditev je, kakor vsa prejšnja leta, zopet napolnila prostrano dvorano z vsemi njenimi stranskimi prostori vred do zadnjega kotička. Prireditelji so prostore okusno okrasili. Strop glavne dvorane je bil preprežen z girlandami zastavic vseh narodov, na balkonski ograji so bili razobešeni simboli Jadranske Straže, z balkona so pa viseli pleteni venčki in trobojnice. Posebno dekorativen je bil tudi aranžma na odru. Pri vodu na stopnice odra sta stali dve zakonitni piramidi v narodnih barvah, ki sta bili sijajno iluminirani. Sploh je bila vsa dekoracija prijetna in fina ter je dajala dvorani prav prijazno in živahno lice. Pa ne samo dekoracija, temveč tudi program je bil prvovrsten. Otvoril ga je sprevid narodnih noš, ki ga je aranžiral plesni mojster g. Jenko. V pisanem in pestrem sprevidu so korakale originalne slovenske, srbske, hrvatske, češke, slovaške, ruske in druge noše, ki so razvile polozeno. Po odhodu te skupine narodnih noš, je prišla v dvorano pestra skupina »Jugoslavlja«, ki jo je aranžirala gospa soproga generala Ilića. Sprejela je korakala originalna trojca: Janez s harmoniko, Hrvat s tamburico in Srb s sviraliko, za njimi se je par zvrstila skupina krasnih, bogatih in gotovo najlepših narodnih noš, kar smo jih videli v Ljubljani: Bosani in Crnogorke v bogato vezenih ter okrašenih krojih, slikovite Bančanke, Srbijanke in druge. Z balkona sta dva žarometa razsvetljevala prekrasno skupino, ki se je ob zvokih muzike omenjenih treh godcev zavrtela v kolu.

noma umakniti v najprivatnejše zatišje. Nam, ki nismo smeli z jubilejnimi članki proslaviti njegovega jubileja, je moral volens-nolens dopustiti, da zabeležimo po dolžnosti kronistov vsaj sobotno počastitev v Bellevue. Kajti — niso govorili samo njegovi prijatelji, marveč je skozi nje govorila vsa ona naša javnost, v katere službi je g. direktor Jug že dobrega četrta stoletja. Smatrajoč ta jubilejni dan samo za datum, ne pa za mejnik v življenju, želimo g. direktorju Jugu tudi mi: Se na mnoga leta!

Mrtvega so našli

Poljčane, 10. januarja. V petek dopoldne se je raznesla vest, da so našli tukajšnjega kleparja Martina Cizla mrtvega v delavnici. Bilo je mnogo ugibanja in govorenja o nenadni smrti mlajvega obrtnika, dokler ni komisija ugotovila, da je siromaka med spanjem zadela kap. Cizl je ležal v delavnici mrtve brččas že cela dva dneva. Vendar ni nič čudnega, da ga niso našli že prej, ker pokojnik ni stalno prenočeval v Poljčanah v svoji delavnici, ampak je odhajal zlasti čez nedelje in praznike v Makole k ženi, ki je tam stalno prebivala. Zato se sprva ni nikomur čudno videlo, da je bila pokojnikova delavnica zaprta. Mislili so, da je mož ostal po prazniku sv. Treh kraljev pač še v Makolah. Ker pa Cizla tudi še drugega dne ni bilo na izpregled, so nekateri ljudje le začeli sumiti, da nekaj ni v redu, zlasti ko se je dognalo, da so vrata delavnice od znotraj zaklenjena. Zaradi tega je orodništvo z občinskimi zastopniki in zdravnikom s silo odprlo vrata. Našli so Cizla ležečega na klopi tik postelje in mrtvega. Pokrit je bil z odejo Najbrž je hotel, preden bi legel v posteljo, pri topli peči malo zadremati, pa ga je zadela kap in je zaspal za večno.

O nenadni smrti moža so takoj obvestili njegovo priletno ženo. Mrtvega Cizla so pozneje prenesli v mrtvašnico, odkoder je bil v soboto položen k večnemu počitku. Pokojnik, poznan od Makol do Poljčan, je bil star blizu 60 let in še prav krepak. Izredno rad je hodil. Po dvakrat na dan je šel včasih v Makole in nazaj. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Uboj v Prihovi. Vitanjska kronika beleži zopet žalosten dogodek. Uboju v Hudinjci pri Vitanju, ki se je dogodil proti koncu preteklega leta, je te dni sledil nov krvav zločin. V Prihovi so se strelji fantje. Nož in kol sta igrala glavno vlogo. Na mestu tepeža je oblaš mladenič Hlastec — ubit. Orožništvo je uvedlo strogo preiskavo in je ubijalca tudi že prijelo. Odgovor bo dajal v kratkem pred okrožnim sodiščem v Celju. Sirovost se je v zadnjem času tudi v našem kraju precej razpasla in bo treba najti sredstva, da bo že enkrat konec pretepet in pobojev, ki uničujejo mlada življenja in nam ubijajo ugled.

Državna loterija in nova igra. Beograd, 10. januarja. O novem načrtu, ki je zdaj uveden, se je izjavil predsednik upravnega odbora, bivši minister g. Jovanović naslednje: Po novem načrtu, ki je zdaj uveden, se je razpravljalo v direkciji razredne loterije več kakor leto dni. Načrt je bil proučen do podrobnosti in osnovan na obsežnem preučevanju vseh onih elementov, ki so odločilni za loterijsko igro. Novi načrt je odpravil dvojne srečke, ki so prej povzročale mnogo zmot med občinstvom. Izražene državne loterije, posebno manj inteligentnim, ni bilo razumljivo, da se v listah zrebanja obnavlja samo polovica števil dobitkov. Igrači namreč niso mogli razumeti bistva dvojnih srečk. Novi loterijski načrt je boljše od dosedanjega tudi zato, ker predvideva velike dobitke in premije, a vsejide tudi število manjših dobitkov, ki zanimajo množico malih ljudi, pri katerih tudi že manjši dobitki po 1000 Din čisto ustvarjajo ugodnejše življenjske razmere. Po starem načrtu je odpadlo na 100.000 števil okrog 1000 dobitkov od 2000 do 10.000 Din, v novem načrtu na je takih manjših dobitkov okrog 3500. To je posledica ukinitja dvojnih srečk. Po novem načrtu je 250 dobitkov po 10.000, a po starem jih je bilo skupno 100 odtodno 50 dvojnih. Novi načrt razredne loterije povečuje v največji meri izgleda na dobiček. Navzlic povšanju cen so srečke naše razredne loterije znatno cenejše kakor srečke razredne loterije v drugih državah. Današnja organizacija državne razredne loterije kraljevine Jugoslavije je na taki višini, da ne zaostaja za sličnimi organizacijami onih držav, kjer obstoje take loterije že dalje časa kakor pri nas.

Mariborski nedeljski dogodki

Maribor, 10. januarja. Čez noč se je nebo razvleklo in današnja nedelja se je porodila v zimskem solncu. Za kratek čas se je prignala zjutraj gosta megla iz dravske doline, ki pa so jo kmalu razgnali solčni žarki. Zjutraj je nekoliko pritisnil mraz, ki pa je kmalu popustil. Prijazno, toplo vreme je izvabilo ljudi iz stanovanj na ulice in v bližnje okolice. Niso se zmenili za brozgo in je bila dopoldanska promena zelo živahna, saj se je vrnilo z božičnih praznikov tudi že precej dišajstva, s katerim je zopet oživel življenje na ulicah. Razigrana vesela mladež pa ni lepega vremena nič kaj vesela.

Toplo solnce in Jug sta posnela sneg tudi na parobkih in strmcih pri Treh ribnikih in z njim veselje mladih sankacev v smučarjev. Tudi na drsališču na ribniku v parku je bilo vse mirno. Leč ne drži več. Več zimske sreče so menda imeli oni rogoviljarji, ki so se podali na Pohorje. Vremenska poročila zadnjih dveh dni s pohorskih vrhov sicer niso bila ugodna, toda naši smučarji niso držali doma.

Za danes napovedana tekma za sankiško prvenstvo MZSP je bila preložena na kasnejši čas. Tudi smučarski začelniki so se vrnili od Sv. Lovrneca na Pohorje in shranili svoje dilce za nekaj časa.

Snoči je bil v mestni posvetovalnici sestanek mariborskih pevcev, gledaliških umetnikov, skladateljev, dirigentov, likovnih umetnikov, književnikov, novinarjev itd., ki ga je na pobudo pisatelja dr. Šnuderla sklical in vodil mestni župan dr. Lipold. Na sestanku je bilo sklenjeno da se priredita v korist pomožne akcije dva velika umetniška večera.

Obakrat bodo nastopili samo mariborski umetniki z mariborskimi deli. Prvi večer, ki

bo posvečen glasbi, bo 6. februarja v veliki dvorani pivovarne Union. Drugi, posvečen književnosti, gledališki umetnosti itd., pa bo pozneje. Vsi umetniki bodo sodelovali brezplačno in brezplačno bo na razpolago tudi dvorana, gledališče itd. V ožji odbor, ki bo vodil vse priprave, so bili izvoljeni: dr. Lipold, dr. Šnuderl, ravnatelj Hladek-Bohinjki, prof. Mirk in akademski slikar profesor Kos.

Na rezevalni postaji so počivali. Zabeleženih imajo le par prevozov. V Jezdarski ulici je spodsnilo hlapcu Josipu Tramsku in se je pri padcu precej občutno poškodoval na glavi.

Nekoliko bolj pestra je policijska kronika. V neki gostilni ob Dravi je prišlo snoči skoro do hudega izgreda, ki ga je povzročil neki Fr. L. Mož se je precej nasrkal vina in pričel izgovarjati goste. Posebno piko je imel na neko deklo, ki je sedelo v objemu drugega. Ker kljub vsem opominom ni prenehal razsajati, ga je gostilničar postavil pod kap. To pa je možakarja še bolj razgrel. Zažvenketale so šipe na vratih in pričel se je pretep.

ki mu je napravil konec stražnik. Hudega razgajarska so oddali v prenočišče v Ključavničarski ulici. V policijskih prijavih imajo zabeležen tudi karambol dveh osebnih avtomobilov na križišču Malstrove in Ciril Metodove ulice. Osetov sofer Hubert B. je privozil včeraj okrog 18. po Mariborski ulici. V istem hipu je prispel od Tomšičevega drevovala in Ciril Metodove ulice sofer tovarnarja škofa, Fran V. Ker sta soferja pridvarala z veliko brzino, se nista mogla ogniti pravoo-

Navihana sleparska dvojica

Zagorje, 9. januarja. Živimo v dobi, ko se nekateri borijo za svoj življenjski obojet z hucim delom, drugi se pa poslužujejo lažjih načinov. Da pridejo na svojo račun Tukajšnji nosar in posestnik g. Stefan Kosir je kupil od neke posestnice v Strahovljah občina Ržiše, t. lička, katerega bi čez nekaj dni vzel Na sejmek dan sta se zgledala pri Kosirju neznan moški in ženska ter izročila enarstveni soprogi listek s podpisom posestnice, ki je prodala mesarju tečka. Na listku je bilo zapisano, naj da mesar 28 kg zvečega mesa na račun prodanega teleta, češ, da bo meso imela za izdelavo klobas Gospa, ki je vedela za kupčijo je prav rada pristregla neznančema Stehtala je meso in ga naložila v dva cesarja. Tuja sta izjavila, da bo cekarja gospodinja prinesla sama nazaj, in odnesla meso. Kaki dve uri nato se je zgledala pri mesarju sama posestnica. »Na sejmku bi rada nekaj kupila, pa mi prmanjkuje denarja.« je dejala in prosila da ji mesar da nekaj na račun. Spriču ter razgovorov se je ugotovilo, da sta gori omenjena neznan, ki sta na neznan način zvedela za kupčijo, oseleparila mesarjevo soprogo. Zadeva je bila tako; naznanjena ozročništvu, ki je še istega dne začelo zasledovati sleparsko dvojico, ki je pa še ni dobilo. Ker je verjetno, da se bosta sleparju poslužila sličnih trikov tudi drugje, se priporoča največja previdnost.

Akcija za gradbo Obrtnega doma v Zagorju

Zagorje, 10. januarja. Na praznik Treh kraljev se je vršil pri g. Drnovšku v Zagorju občni zbor Obrtnega društva. Zborovanje je vodil predsednik g. Bajcar, ki se je v svojem pozdravnem nagovoru spomnil tudi treh umrlih članov Kosa, Gostiše in Govejska. Iz tajniškega poročila povzemamo da ima društvo 77 plačujočih članov. Društvo je imelo 10 seq in 2 večja strokovna sestanka. Udeležilo se je tudi slavnosti otvoritve Obrtnega doma v Celju. Namestu običajne obrtniške veselice so člani zbrali v društveni podporni fond 900 Din. Blagajnik je poročal o denarnem stanju, ki izkazuje lep prirastek. Obširna debata se je razvila o davni obrtniški želji in potrebi ustanovitve lastnega doma, v katerem bi med drugim imeli tudi onemogli obrtniki svoje zaveščice. Posamezne zadruge, ki so včlanjene pri Obrtnem društvu, so izjavile, da prispevajo za gradbo primerne zneske. Tudi prisotni zastopnik gremija trgovcev je obljubil zavzeti se za gradbeno akcijo. Izvoljen je bil nato gradbeni osek, ki ga sestavljajo g. Fincinger, Suša in Pavlič in predsednik obrtnih zadrug. Osek bo pripravil vse potrebno, da se hvalevredni načrt čimprej izvede. Naposled je sledil razgovor o nameravani proslavi 25letnice Kolektivne zadruge, 10letnice Čevljarske zadruge in 10letnice Obrtnega društva. Zaradi neugodnega gospodarskega položaja se proslava odloži na poznejši čas. Prav tako se letos tudi ne bo vršila običajna obrtniška veselica, pač pa se bodo pobirali prispevki za Obrtni dom.

Čevljarski bankovci

Murska sobota, 10. januarja. Veliko senzacijo je v Prekmurju zbudila vest, da so pred kratkim v Rakitčanu pri Murski Soboti aretirali čevljarija L. zaradi ponarejanja bankovcev. Preiskava je dosegla, da je čevljarij res delal bankovce, toda tako površno in slabo, da bi lahko vsak laik na prvi hip spoznal falzifikat. Vnovčenje takšnih bankovcev bi bilo skoraj izključeno. Čevlarski se izgovarja, da je delal v reklamne svrhe.

Zmanjšanje beograjskega občinskega proračuna

Beograd, 10. januarja. Proračunski načrt beograjske občine je pripravljen in ga bo občinski svet vzel v pretesni prihodnji teden. Po načrtu je proračun za letošnje leto manjši od lanskega za 30.46 milijona Din. Redni in izredni izdatki znašajo 253.39 milijona, dočim dosedaj redni in izredni dohodki 253.57 milijona Din. Prihitek znaša torej nad 150.000 Din. V lanskem proračunu so dohodki znašali 384.02 milijona, a izdatki 383.85 milijoni.

Pri obledeli, sivorumenkastih barvi kože motnih oči, slabem počutju, zmanjšani delavnosti moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namajšteni boleznii, je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na teško koraček naravne »Franc Jožefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franc Jožefova voda« radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov boleznii. »Franc Jožefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Krik divjine

Ležala sva s tovarišem v stari kolibi v smeri proti pragozdu in sva skušala zaspati. Prišla sva bila v visokem polnevdu: dr. Borden in jaz, oba izbrpana, besneča, od vročine uničena človeka v raztrgani obleki. To pot nisva imela sreče z najino ekspedicijo. Ze takoj v začetku odprave, ko sva stopila v območje pragozda, so nama pobegnili štirje nosači z vsemi tovari. Cistokrvni pes, katerega sva vodila s seboj, da bi se spustil v zasledovanje begunov, je poginil. Pičila ga je strupena kača in v četr uri je bilo pu niem. Navzile temu nisva omagala. Predzadnji dan sta nama našla še zadnja dva spremeljvalca, da sva ostala sama. Izgledli, da bi našla na najinem potovanju orhideje ter jih prinesla do nabrežja, so se popolnoma izjavili. Zahrbni indijanski peoni so nama bili odnesli celo pločevinaste škaltlje z vsakovrstnimi rečmi. Nama je ostalo samo orožje. K sreči sva puške nosila sama, sicer bi bila v tem pragozdu Amaonec izročena na milost in nemilost urumutu, temu pravljjenemu in prastaremu etrabu ter predelov. Puške so nama pomagale vsaj toliko, da sva s tovarišem preden sva dospela v staro kolo, ustrelila dolonosega tanirja. Glasovi pragozda. Tako sva ležala zdaj v siromahni kolibi s polnim želodcem tapirovine, ki povzroča rada velike slabosti — in sva se pozovarjala. Preudarjala sva položaj, ugibala, kdo pač je bil nesrečnik, ki je pred nama bival v tej podrtiji in kdo je bil človek, ki leži pokopan tik pred vbrdom in so mu postavili na gomilo pred vrata kolibe lesen križ.

Takšno ubijanje časa se nama je videlo povsem primerno. Zunaj je namreč bila počasna noč. S tovarišem naju je nekaj dušilo v grlu. Ceprav nisem povedal tega sopotniku, sem vendar čutil, na ima dr. Borden isti občutek kakor jaz in da navdaja njega talsti strah kakor mene. Obmolknil je namreč takoj potem ko sem mu jaz veselo predlagal, naj zavijeva vrat najini papirji in naj jo skušava za juho. Imela sva namreč srečo, da sva pri najinem potovanju proti reki, kjer so naju strašno nadlegovali moskiti, vjela veliko rdečo papigo z zlomljeno perotjo. Dr. Borden jo je vzel s seboj in zdaj sva jo imela pri sebi.

Vlažna vročina se je medtem kakor živa struja pretakala skozi odprtino v kočii in zunaj nje sva videla, kako se dvigajo pare iz tal in kako trepete nad njimi nekakšno mlečno jezero. Strah. Moral sem že zaspati, kajti nenadoma me je zdramil iz moiega spanja tovarišev sunek. Dr. Borden me je zbudil. »Čuj,« je dejal. Meni pa se je pripeljala potna obleka k životu in zopet je udrla plast strahnega zraka v moja boleča pljuča. V daljini daljavi se je oglašil zategel krik skozi džunglo. Ceprav je vstajal počasi, vendar je bil tako strahoben, da je segel do mozga. Pozadil sem si lasa, da je roka čisto instinktivno segla po orožju. »To so živali — česa se vendar boje?« je dejal dr. Borden. Zategel krič je čez čas vpadel iznova, se naglo ponovil in približal. Živci so mi bili popolnoma odrekli. Nažgal sem

engen in videl v medlem soju ognja v kočii Bordenov obraz. Uganil sem, da je njegovo lice maska, za katero se skrivna nekaj netrkljivo grozljivega. Postal mi je tesno. To-liko prizgod sem doživel na svojih potovanjih, da je skoraj ni bilo stvari, ki bi bila zame nova. In vendar sva zdaj oba s tovarišem tretpetala.

Grmičje se je lomilo. Škrtalo, pošumevalo. Pandemonij izmučenih glasov, ki se je poprej slišal v celoti, se je nenadoma razčlenil v nešteto enot. Papige so kričale, opice bevskale in iz te mešanice glasov se je razločil tudi glas januarja ter mnogo drugih bitij divjine. Vsi glasovi se izdajali crozo. Zdelo se je, kakor da se premikava ves pragozd, kakor da se vali za njim ogenj. V trenutku mi je šinila skozi možgane misel na gozdne požare na Aljaski in v britski Kolumbiji, vendar se mi je delo, da kaj takega tukaj ni mogoče. Takšna močvirna džungla vzdolž Amazonke ni v stanju goreti.

Živali beše. Skozi odprtino kočii sva s tovarišem videala sence podobne postavke, ki so od časa do časa hušnale mimo. Veje so se lomile, da je pokalo. Nekaj nerazločne masa je pritisnila k reki, vse se je hotelo vdrati v zemljo. Stopila sva s tovarišem iz kolibe in videla, da naju živali v paniki, ki se jih je bila lotila, niso niti opazile. Jeleni, srne, tapirji, cela krda vodnih praštev, cele trume opic so se valile mimo našu naprej. Tedaj se je dvignil iz globine gozda nov glas, nov krič. Več minut je naraščal, dokler ni ssuma nenadoma utihnila. »Poglej, kaj pa je s papigo?« mi je zašepetal dr. Borden in s tresočim glasom sva oba s tovarišem segla po orožju.

Žival se je obnašala skrajno nenavadno. Skakljala je s dvojni po drogu, katerega se je oprljemala s svojimi prsti. Z zdravo perutnico je udarjala okolu sebe in začela je tudi vpti. Cisto jasno je iz njonega glasu odmeval velik strah. Njeni gibi so postajali čedalje bolj razdraženi in ko se je zopet ponovil krik v daljavi, je žival začela besno biti s kljunom okoli sebe, kljuvati in si puliti perje. Vsako pot, kadar si je izdrla pero, je odtekla narjati tudi kapljica krvi — znak, da je žival doživljala prav svojevrstno krizo. S tovarišem sva sklenila, da se nevtegomu dvigneva na noge in odrineva na pot.

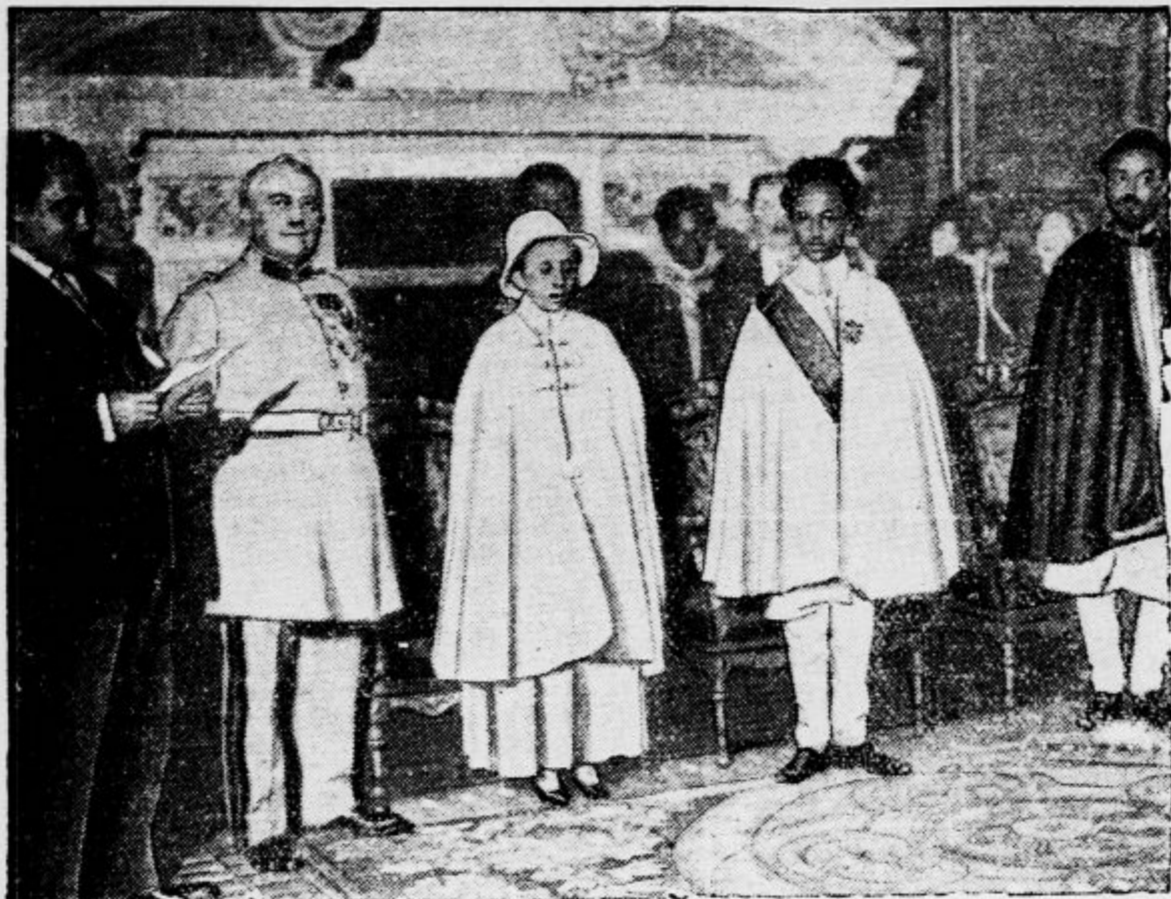
No-ro svarilo. Zopet se je oglašil glas v džungli. Topot je bila to tih, prasketajoča pesem, ki je papigo spreletela s takšno grozo, da je divje kričnila. Mene, ki nisem doživel še nikoli takšnega položaja, je navdala misel, da prihaja vse to od lista na drevu. Zato sem si hotel nažgati pipo. Tedaj pa je papiga nenadoma zavreščala, zaečkala s kljunom v lastno telo in si zarezala rano v nozo, da je kri brenžnila v širokem loku no kolibi. Kakor bi trizila sva planila z dr. Bordenom pokonel kajti zdaj se nama je odprla grozota nevarnost. Črni poplah. Skozi vrata kočii je razluskal ped visok črn val, ki se je naglo širil in je hitro zajel odprtino. Vali se je drliva in njegov šumot je stropalal kakor galle bene, ki nastane ob udarcu dveh mogočnih valov nasprotno struje na morju. Poledel sem v tla in videl na milijarde mravelj, ki so se valile naprej. To so bile tiste mravlje, katerih nihče ne ustatvi. Kdor pride v njih bližino in ga obkrožijo, je izgubljen, ker ga v kratkem oberejo do

košti. Celo jaguar jadrno beži pred njimi. Morala sva je naglo pripraviti na beg, kajti val se je bil že tako zrostil, da se nama je zgrinjal nad glavnji. Stene kolibe so se na mah porušile in papiga je tako vreščala, da jo je dr. Borden ustrelil s oštolo, nakar se je žival zvrnila mrtva po tleh. Kakor bi trenil, so planile mravlje na njeno truplo.

Pobeg. »Prepozno!« se je iztrgalo tovarišu Bordenu iz grla. In sva vstala. Z vsako stopinjo sva pohodila nešteto mravelj, toda rezerve so se valile tako vztrajno in naglo, da je bil najin učinek brez pomena. Ob z Bordenom sva se zavedala, da se dogaja nekaj strahotnega. Megla se je bila sedaj dvignila z zemlje in jasa med nama in reko je bila pregledna. Zvela se nama je kakor jezero, v katerem svetli nešteto drobnih oči. Vseponoval same mravlje! Koliba, v kateri sva prenočevala, je bila zdaj popolnoma obkoljena. Ena sama beseda je zadostovala, da sva se spustila v dir proti reki. Saj sva se zavedala, da zavisi od tega bega najino življenje. Mravlje so se medtem bile razlezele po naju obeh in njih vzgri so skeleli kakor ogenj. Naprej, samo naprej! Na milijarde spremeteljevalce pragozda se je valilo za nama. Na oba se tu naglo odmikala pred našimi nogami Opetakotnih korakov sva slednjič »ospela do zemlje, ki je še ni bil dosežal črni val. Misel rešitve naju je gnala dalje. Tako sva dirjala vsi noč. Ob rani zori sva uzrla na bregu reke, kjer ni rasto trnje, lazdago, velik anlav a bišo in stranski prstori. To je bila najina rešitev. Poklicala sva splavarje, povedala, za kaj gre in oni so naju vzeli k sebi. X

DOGODKI PO ŠIROKEM SVETU

Pariz pozdravlja abesinskega prestolonaslednika

Slovesen sprejem abesinskega prestolonaslednika in njegove sestre. Petnajstletni etiopski princ Asfau Vosen je prišel v Evropo, da se pokloni velikim kolonialnim državam kot bodoči vladar države, ki pomeni za Evropo ključ severnovzhodnega dela črnega kontinenta.

Novorojenec — filmski zvezdnik

V Moskvi je sklenila skupina pedagogov in psihologov izdelati film, ki bo prikazoval življenje otroka od prvih gibov in refleksov do prvega leta. Trak bo namenjen seveda specialistom, predvsem dijakom pedagoške visoke šole in se bo samo na izrecno željo interesentov predvajal tudi za drugo publiko.

Mississippi predril nasipe

Kakor poročajo iz New Yorka, je velik del doline Mississippija pod vodo. 5000 ljudi, ki se niso mogli pravočasno rešiti, je popolnoma odrezanih od sveta. Vlada je odredila zaplombo vseh čolnov, da se pomaga ogroženemu prebivalstvu vsaj v prvi sili.

Ženski poklici v Ameriki

Najnovejši pregled o ženskih poklicih v Ameriki navaja 575 strok, ki se v njih udeležujejo Američanke. V primeri z zadnjimi desetimi leti pomeni to nad 50-odstotno zvišanje. Povojna Američanka je našla v zadnjih desetih letih dostop v poklice, ki so ji bili poprej popolnoma zaprti. Zlasti se je srečno uveljavila v upravo in industrijo. Interesantno je tudi vedeti, da je med 575 poklici, ki jih danes izvršujejo Američanke, 540 takšnih, kjer se udeležujejo tudi moški. Samo 35 strok je izključno ženskih. To priča, da se onstran Oceana ženska v pogledu dela čedalje bolj izenačuje z moškimi.

Ločitvene afere filmskih zvezdnikov

Iz Amerike poročajo, da je ločitev zakona med Dempseyem in Estello Taylor gotova stvar. Zakonca sta se popolnoma sporazumela tudi glede odpravnine. Estelle Taylor dobi dotedanje stanovanje v Hollywoodu, ki ga cenijo na 100.000 dolarjev, poleg tega 30.000 dolarjev gotovine in 10.000 dolarjev za stroške, ki jih je imela z odvnetimi za ločitveni proces. Pola Negri, ki se je dala ločiti od svojega moža princa Sergeja Mdivanija, pa toži bivšega moža za 80.000 dolarjev odškodnine. Denar zahteva kot povračilo za posojila, ki mu jih je bila dala v svojem, dve leti trajajočem zakonu.

Najbolje oblečena dama

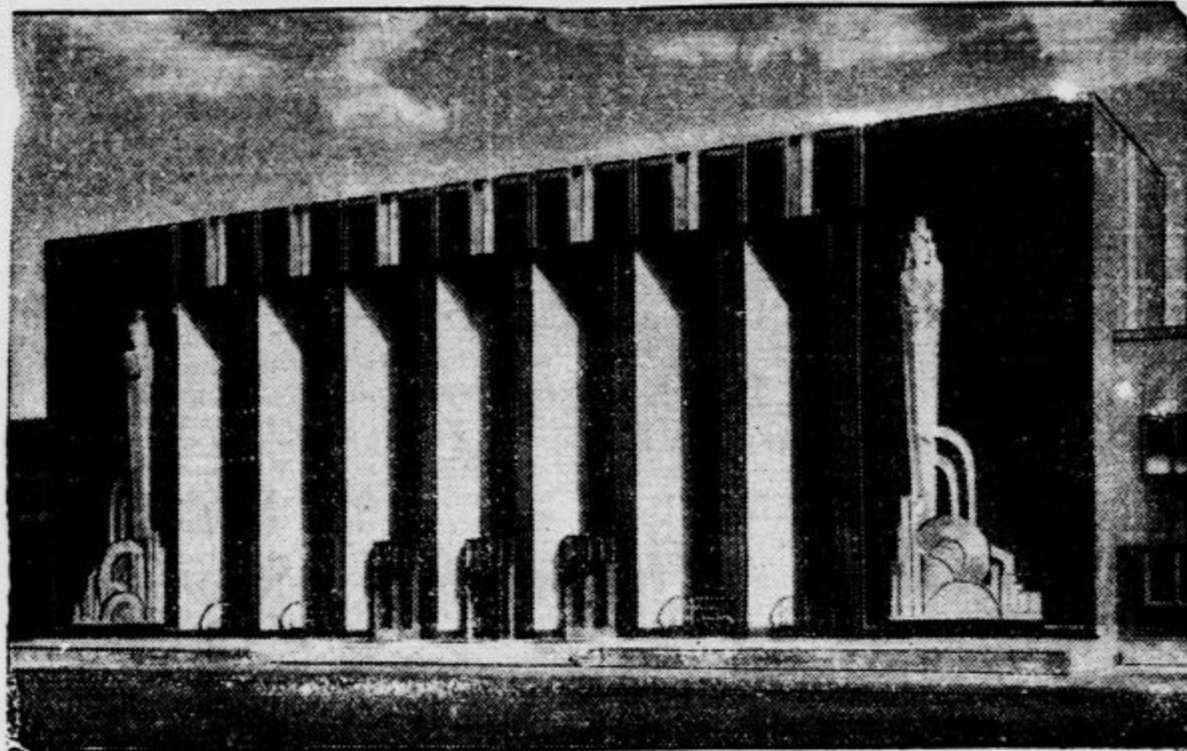

Lepa dama, ki jo vidimo na sliki, zatrjuje, da je najbolj oblečena ženska v Franciji. In ker je v Franciji kultura obleke najvišja, se sme trditi, da je ta dama najbolj oblečena ženska na svetu.

Moderna robinzonada

Angleški listi poročajo o usodi pomorščaka Andrewa Swana, ki so ga najbližji sorodniki že dvajset let obkavali kot mrtvega, ki pa se je neopričakovano vrnil v rodni Hertfordshire na Angliškem. V mladosti je odšel s tovariši na ladjo, ki se jim je razbila na morju. Posrečilo se mu je rešiti življenje na ta način, da se je spravil na zapuščen otočič. Na njem je našel dva okostnjaka. Iz listin, ki so ležale poleg človeških kosti, je spoznal, da se je zgodila katastrofa že 1821. Leto in leta se je hranil moderni Robinzon z ribami in kokosovimi orehi, zadnja tri leta pa je gorel na najvišji točki otoka noč in dan ogenj, da bi privabil kakšno ladjo. Šele po treh letih so uzrli signal z nekega parnika, ki je rešil napol podivjanega »Robinzona«.

Chicago se pripravlja na svetovno razstavo

Vhod v upravno poslopje ogromne razstave. V Chicagu so zaključene skoraj vse priprave za svetovno razstavo. Upravno poslopje razstave, ki je že izročeno svojemu namenu, je eno izmed najznamenitějšíh modernih stavb v Zedinjenih državah.

Novi načelnik japonskega generalnega štaba

Princ Kanin, maršal mikadove vojske, ki je imenovan za vrhovnega poveljnika japonske armade

Nov praški krematorij

V Stražnicah so zgradili novo upepelilnico, ki je veljalo 10 milijonov Kč. Krematorij bi bil moral izročiti prometu že konec prošlega leta, a ker so se stavbna dela nekoliko zavlekla, se bo to zgodilo šele ta mesec, najpozneje pa v začetku februarja. Novi krematorij je tako zgrajen, da bo odgovarjal svojemu namenu najmanj 50 let. Zgraditelji so kajpada računali za vso to dobo z naraščanjem prebivalstva v sedanjem obsegu.

VSAK JUTRO
JE LAVAROVAN ZA
SMRTNE NEZGODE
PRIMER
10000
DIN
VAROČNIK

Čitajte ilustrovano revijo
»VI JEN IE IN SVET«

Glasgow pod vodo

Clydesko dolino na škotskem je te dni obiskala poplava. V posameznih četrtih škotske prestolnice Glasgowa je stala voda cel meter nad tlemi, kakor nam kaže slika.

Ženska — povod za diktaturo ...

Kakor znano, je med novimi poslanci v španskem parlamentu tudi ga. Margareta Nelken, izvoljena v mestu Badajoz. Nelken je po rodu iz Nemčije in je morala po svoji izvolitvi sprejeti špansko narodnost. Proti nji je zdaj nastopil general Sanjurjo, poveljnik španskega orožništva, češ da ne more biti članica španskega parlamenta, ker je doma iz Nemčije, kjer je središče organiziranega vohunstva. General ji javno očita, da je zbirala kot socialistinja material o španskem orožništvu in zahteva njen odstop, ker bo sicer primoran delovati na ukinitvev ustavnega življenja.

Smrtna nesreča svetovnega rekordnega letalca

Ameriški letalec Dale Jackson, ki je bil dosegel rekord v vztrajnostnem letu, se je v Floridi smrtno onesrečil. Strmoglavil je z letalom iz višine 350 m.

Praga kot koncertno mesto

Kakor posnemamo iz praških dnevnikov, se število koncertnih prireditev v češko-slovaški prestolnici zadnja leta ni mnogo spremenilo kljub temu, da so se gospodarske razmere v zadnjem času poslabšale. Višek koncertne sezone beleži v Pragi 1929. Takrat je bilo 446 koncertnih prireditev. 1930 je bilo 422 koncertov. Največ prireditev v koncertni dvorani odpade na Češko filharmonijo, ostale produkcije so organizirale razne korporacije in agenture. Zanimiva je statistika, kakšna dela se izvajajo na koncertnih produkcijah. Na prvem mestu stoji domača dela češke glasbe, katerih je bilo 1718. Njim sledijo Nemci z 943 skladbami in šele za njimi pridejo Francozi s 305 kompozicijami.

Po atentatu na mikada

Japonski cesar, ki je ostal nepoškodovan, dasi je bomba nekega korejskega komunističnega eksplodirala tik za njegovim vozilom.

Moravski učitelji pri španskem predsedniku

Novi predsednik španske republike je prošle dni sprejel v posebni avdienci moravske učitelje-pevce. Rojake je predstavil Zamorri češko-slovaški poslanik v Madridu. Zamorra se je zelo zanimal za družbo in je prosil, naj zapoje pevci nekaj pesmi, kar se je zgodilo. Moravski učitelji so po tem sprejemu položili venec pred Cervantesov spomenik.

Prekomorski značni promet

Evropska izdaja »Chicago Tribune« poroča, da se vrše v Parizu pogajanja o ustanovitvi francosko-ameriške transportne družbe, ki bo oskrbovala značni promet med Evropo in Ameriko. Letala bodo letela čez Azore in Bermude. Progo do Azorov bo prevzela Panamerican Airways Co.

Jaroslav Hašek:

Pošteni najditelj

1.

Ena izmed glavnih človeških lastnosti je, da izgubljenih reči ne vračajo. Človek je nasproti najdeni stvari neobičajno nežen. Prirate mu k srcu in nikakor se ne more ločiti od nje. Narobe je pri človeku spet navada, da zmerom kaj izgubi; saj bi sicer prvi stavek mnogo izgubil na svoji večjavi. Ko se ni bilo časniki in ko je bil človek še napol živ, je človeštvo svoje stvari prav tako izgubljalo kakor dandanes. Lovca iz pradavnine je izgubil svojo kamenito sekirko in druge predmete, ki so jih našli šele čez nekaj tisočletij, o čemer pričajo številne najdbe v muzejih in privatnih zbirkah. Na višji stopnji omike je bilo seveda potrebno urediti pravne odnose med državljanom, ki je nekaj izgubil in med državljanom, ki je tisto stvar našel. Tako je nastal zakon o tako zvanem »priskrivanju najdenih predmetov«. Da pa ta zakon ne bi bil predr, je pozneje izšla uredba o nagradi, ki je je deležen pošteni najditelj. Poštenost se po tem zakonu plačuje z desetimi procenti najdenega ali vrednosti najdenega in pošteno oddanega predmeta. Pred vojno sem doživel slučaj, v katerem oblastva uredba zadržan nagrade poštemu najditelju — mogoče iz nevednosti — niso pravilno izpolnjevala. Ko sem namreč nekoč ponoči kolovratil

po Pragi, sem v nekem jarku našel desetvinarski novic in sem z njim odšel na policijsko ravnatelstvo, kjer sem ves znesek izročil službojučemu nadzorniku in zahteval, naj moje ime objavijo v časnikih in mi za nagrado izplačajo en vinar. Policijski ravnatelj me je nahrnil, da me razmeroma dobro pozna in pristavil še dve besedi: »Za rešetko!«. Zjutraj so me poklicali pred gospoda v prvem nadstropju, ki je sestavil zapisnik in na podlagi »Prügelpatenta« sem bil obsojen na 5 kron globe, v primeru neizterljivosti na 48 ur zapora. Če sem torej hotel zaslužiti na račun države, sem moral sprejeti poslednje, in tako so me dva dni krmili na številki štiri. Vendar pa sem se zaklel, da ne bom nikoli več vrnil, če boan kaj našel. Zaj pa nisem našel ničesar več razen razstavljenega pijačca, na katerega sem nalezel v neki veži, kamor sem si bil šel popraviti trakove na čevljih. Toda to najdbo sem pustil, naj ostane najdba. 2. Ana Buklova, postrežnica iz Stržešovic, je šla ob petih zjutraj na Kraljevi Vinohrade, da družini, pri kateri je bila uslužbena, opere perilo. Ko je pri križarskem samostanu šla čez progo, se je namah spotaknila nad nekim predmetom. Nehote si je ogledala predmet in s svojo priloženo bistroumnostjo takoj spoznala, da gre za denarnico. Odpela jo je in ugledala vsakojeke papirje, katerih vsebine ni razumela. Od narave dobrodušna in poštena do kosti, je takoj odšla na policijsko ravnatelstvo, kjer je najdeni predmet izročila služboju-

čemu uradniku. Ko je uradnik pregledal vsebino denarnice, je pobledel, vstal in z bobnečim glasom dejal Ani Buklovi: »Čestitam vam. Našli ste sedem milijonov osemsto šest in devetdeset kron v cekini, ki jih je moči vnovčiti pri »Češki banki«. Ana Buklova je kakor brezumna strmela v policijskega uradnika in za njim ponavljala: »7.896.000 kron.« »Da,« je resno dejal policijski uradnik, »7.896.000 kron, sedite, napravil bom zapisnik.« »Milostivi gospod, za božjo voljo vas prosim, pravi me domov,« je pričela tarnati Ana Buklova, »saj morem jaz za to, na Kraljevi Vinohrade moram iti pr. Res sem popolnoma slučajno naletela na denarnico.« »Toda, draga gospa, saj ne bo nič hudega, gola formalnost. Taka reč mora biti vendar uradno preiskana. To bo prišlo na častnikarsko borzo in vaše ime bo objavljeno v časnikih. Torej, kako se pišete?« »Ježšmarija, milostivi gospod,« je Ana Buklova izustila v solzah, »ta sramota. Zjutraj sem kot poštena ženka vstala in zvečer bom v časnikih. Sveta Marija, tega ne bom preživela. Vse življenje garam ko pes iz Stržešovic hodim na Vinohrade, iz Vinohradov v Liben, povsod samo perilo, iz Libna hodim na Hlubočep pospravljat, moč mi vse zapije, otroci se potepajo, na sobi imam poslednjo jopico...« »Toda, draga gospa,« jo je težji policijski uradnik, »to je vendar moja dolžnost. O tem moram sestaviti zapisnik. Ne jokajte. Saj vidite, da gre za milijonsko vrednost.«

»Moj bog in gospod,« je pričela tuhtiti Ana Buklova, »za milijonsko vrednost da gre, pravite. Saj nisem ničesar storila. Kakor vse druge dni. Vseela sem, če si lahko zaslužim oikorijo za svoje potepine. Vse je dražje in če bi na Vinohradih zahtevala eno krono za mlo, bi me vrgli na cesto in potem bi lahko gledala, kje bom dobila drugo perilo. Še nikoli v življenju nisem užila ničesar dobrega, toda kradiša sem nisem in dostikrat sem oprala cele bale, ne da bi mi jih plačali.« »Zlata gospa, pomirite se. Gre vendar za deset procentov.« »Nobenega opravka nočem imeti s procenti, milostivi gospod, pustite me domov,« je veka Ana Buklova, »tega ne bom preživela. Ob sedmih moram biti na Kraljevih Vinohradih, perilo se mi bo razkuhalo.« Policijski uradnik jo je srdito pogledal, udaril z denarnico po mizi in zafrčal: »Zdaj mi je pa dovolj. Kako se pišete?« »Ana Buklova, milostivi gospod,« je zatula poštena gospa. »Kje etanujete?« »V Stržešovic, ob cesti.« »Hišna številka?« »67.« »Rojena?« »Da, milostivi gospod, moja pokojna mati...« »Vprašam vas, kdaj ste b'li rojeni?« »V dva in sedemdesetem.« »Kje?« »Doma.« »Kje doma, v Pragi ali na deželi?« »Na deželi.« »Herzogott, torej kje na deželi?« »V Zbraslavu pri Pragi.«

»Okraj? Okrajno glavarstvo? Kaj počnete, stara, saj boste še omedlele!« Ko je spet prišla k sebi, se je zasliševanje nadaljevalo in se je to zasliševanje končalo približno takole: »Ali zahtevate deset procentov?« »Bog varuj, milostivi gospod, pustite me ven. Moja pokojna mati mi je dostikrat dejala: poštenost je največji dar.« »Podpišite zapisnik.« »V imenu očeta in sina,« je zastokala Ana Buklova in se z velikimi črkami podpisala. 3. Čez kake štiri ure se je na policiji javil mlad mož, ki je po svoji vnanjosti spominjal na gladko obrtnega Američana. »Pogrešam,« je dejal v slabi nemščini, »svojo denarnico, ki mi je očividno poročila na ulici padla iz rok.« Povedal je vsoto, tajno geslo čeka in pristavil: »Ni mi za denar, ampak za važne poslovne zapiske o cenemem nakupu gosjega črevesja.« Sestavili so zapisnik in ko so mu sporočili, da je pošteni najditelj desetodstotno nagrado odklonil, je dejal American, »saj gosjega črevesja:« »Well,« in ko je odklonil naslov Ane Buklove, je odšel. Večerni listi so objavili cele stolpce o poštemu najditelju, ki je odklonila tako »gromno bogastvo. 4. Ano Buklovo so prepeljali v bolnišnico, ker jo je mož že tisto noč skoraj 20 ur tega pretepel, potem ko je v krčmi predal večerni list. In iz bolnišnice so jo prepeljali na opazovalnico in odtod v blaznico. (B. Z.)

Sportna nedelja

Naši smučarji na delu

Ob krasnem vremenu in izbornih snežnih razmerah so naši smučarski klubi včeraj priredili svoje klubske tekmice — Tesna zmaga praške Slavije nad državnim prvakom BSK

Ljubljana, 10. januarja. Sobotni sneg je našel na ljubljanske ulice obilno novo brozgo. Na noč pa je začel polagoma pritiskati mraz in je to stanje bilo posebno za naše dreve precej opasno. Grozilo je, da vlaga na drejvu zmrzne in da naše lesovje popoka v ledenem oklepu, kakor se je to letos tudi že parkrat primerilo, posebno v nekaterih predelih Dolenjske. K sreči pa je poldenost v Ljubljani in okolici bila šibka in dreve ni razpokalo.

Ljubljana se je zjutraj zopet zbudila v megli. Ves dan pokrila s to sivo vlažno ponjavo pač morda niti ni slutila, da daleč tam gori med gorenskim gorami toplo sonce poljublja snežne pokrajine. Zaradi sobotne vremenske zmesnjava se smučarji in drugi izletniki tokrat niso kaj vneto in številno vrtili na deželo. Lahko rečemo, da so vsi tisti, ki so obupani ostali doma, bili z današnjo nedeljo prikršani za naravnost blesteč zimski praznik. Posebno v obsejni Dolini je z nočjo nastopil prav občuten mraz. Sneg, ki je v soboto zapadel, se je preko noči strdil in se je proti jutru stvaril srez, kakor ga letos menda sploh še nismo imeli. Smuka v Dolini, posebno še v Planici, je bila naravnost idealna.

Smučarski dom na Slatni, ki si je od Božiča dalje pridobil že največji sloves ne samo v naših krajih, temveč privablja tudi številne goste iz krajev okraj Sotle, je že v soboto zvečer sprejel prav lepo število smučarjev. Saj je današnja nedelja bila klubski dan naših smučarjev. Vsi, kar jih je bilo v teku nedelje v okoliščini Smučarskega doma na Slatni, se niso mogli načuditi izrednemu vremenskem preokretu, ki je nastopil v predelju noči. Sinoci še sama mastna in vlažna bela odeja, danes pa sneg kakor najfinjša moka, vse nebo brez oblaka, izza Jalovca pa je posvetilo zlato sonce in je vprav pomladansko toplo prervalo vse do poznega popoldneva, da so se tekmovalci kakor tudi ostali gostje kar težavno poslavljali. V Ljubljano so se po tednu krasnih dni vrnil tudi udeleženci pri-

pravilnega tečaja SK Ilirije, ker so tekme končane in mora večina jutri zopet v solo. Takisto so pod domačo streho tudi mali srčkani smučarji, ki so v teku minulega tedna prvi polzkusili umetnost na dilih in so se kar s solzami poslavljali od Smučarskega doma. Nadalje so zaradi končanosti božičnih počitnic morale domov tudi nekatere zagrebške družine. S tem je v Smučarskem domu v Slatni pridobljeno zopet precej prostora in pripravljamo vsakomur, ki se želi izveždati na smučkah ter užiti nekaj prekrasnih dni v tej nebesko lepi pokrajini, da si takoj oprta dila in pohiti v gostoljubno oskrbo Janeza Bitenca in v mojstersko strokovnjaško smučarsko solo inž. Janka Janše. Pozabil bi na vsi krizo, krize in težave, razvedril si duha in mu bo po povratku še dolgo brnela v ušesih nova himna, ki so jo v soboto zvečer za slovo ustvarili ilirijanski tečajniki in je zdaj pod naslovom »Eja, aja iz tečaja« postala nova himna vseh obiskovalcev Smučarskega doma:

»So rekli, da naj gremo — na Slatno na tečaj, kjer Joško in pa Janko — učita narščaja.«

Nu, Joško si je on dan po nesreči nekaj poškodoval nogo in je danes vse tožen zrl skozi okno, ko so fantje startali in se na smučkah vsi razvneti in razgreti vračali skozi Cilj proti domu. Tem bolj neutrujen je zatorej pri treningu tečajnikov, ki se lahko vsak dan prijavijo, njegov brat inž. Janko Janša.

Posledice sistematičnega vežbanja pri Smučarskem domu na Slatni se že kažejo po vsej Dolini. Ob današnjem krasnem vremenu je bila tudi vsa kmetijska mladež na dilih, oblegani so bili vsi stranci in parobiki, tako v Ratečah vse doli do Kranjske gore in še dalje doli do Kranja. Toda današnja nedelja je selnce naklonila samo Dolini. Od Kranja do Ljubljane je bila dežela pod vlažno meglo, kimalo popoldne pa je megla zajela tudi vsa pokrajina tik do Kranjske gore.

V Ratečah

Smučarski odsek obmejnega prosvetnega društva je včeraj priredil svojo tekmo na 10 km dolgi progi. Startalo je 17 tekmovalcev iz 4 tekmovalke Damska proga je znašala 5 km Proga za moške je šla od mlekarne v Ratečah kjer je bil start in cilj, proti Planici. mimo ilirijanskega doma proti Tamarju in potem nazaj po Poncamo do državne meje in preko Polja do cilja.

Rezultati so bili:

Moški: 1. Juvan M. 51.26, 2. Kerstein J. 52.30, 3. Mertelj J. 56.18.

Dame: 1. Kerstein U. 50.07, 2. Petrič F. 31. 3. Kerstein J. 32.09.

Kranjskogorčani, ki so imeli tudi danes na programu svojo tekmo, so se ustrašili sobotnega vremena ter tekmo odpovedali. Udeležili pa so se tekem v Planici.

V Podnartu

Včeraj se je v Podnartu vršila smučka tekma na 8 km dolgi progi Podnart — Češnjica, katere se je udeležilo 16 tekmovalcev. Proga je vodila deloma po poti, deloma po gozdu. Markacija je bila zelo dobra, visinske razlike nekaj nad 100 m. Proga je bila deloma ledena.

Rezultati so bili:

Moški: 1. Kerstein J. 51.26, 2. Kerstein J. 52.30, 3. Mertelj J. 56.18.

Dame: 1. Kerstein U. 50.07, 2. Petrič F. 31. 3. Kerstein J. 32.09.

Kakor smo že omenili, državni prvak Joško Janša zaradi poškodbe na nogi ni startal.

Juniorji kategorije B do 15. leta:

Sm. klub Ljubljana: 1. Hribernik F. 47.25, 2. Zlatko H. 50.52, 3. Hyne F. 51.07.

SK Ilirije: 1. Šiky F. 42.42, 2. Mak F. 51.55.

Snežne razmere so bile zelo dobre, organizacija tekme zadovoljiva. Dame SK Ilirije niso startale. Izven konkurence so startali štirje člani SPD v Kranjski gori, en član Concordije in več neopredeljenih. Temperatura na startu je znašala 8 stopinj pod ničlo.

Po tekmi je Ilirija razdelila prvih svojih tekmovalcev razna praktična darila. Smučarski klub pa s svojega prvenstva še ni zaključil, ker bo absolviral še skoke in bo postal klubov prvak najboljši v kombiniranem tekmovanju.

V Mojstrani

Smučarski klub Dovoje-Mojstrana je včeraj priredil ob veliki udeležbi članstva in občinstva smučske tekme v sedmih kategorijah.

I. kategorija (člani) so imeli 13 km dolgo progo. Startalo je 13 tekmovalcev. Rezultati: 1. Jakopič A. 59.05, 2. Klančnik A. 1:01.07, 3. Lakota C. 1:01.53.

II. kategorija (naraščaj) je imela 6 km dolgo progo. Na startu je bilo 9 tekmovalcev: 1. Košir L. 38.07, 2. Rabič L. 38.33, 3. Čebasek J. 39.25.

III. kategorija (članice) je imela 3 km dolgo progo. Startalo jih je pet. 1. Rabič M. 31.12, 2. Rabič I. 34.21, 3. Langus A. 37.01.

IV. kategorija (otroci od 10. do 12. leta). Proga je bila dolga 2 km. Startalo je 6 tekmovalcev. 1. Novak V. 14.27.

V. kategorija (otroci od 8 do 10. leta). Proga 1 km. Startali 4. 1. Dornič J. 15.08.

VI. kategorija (otroci od 6 do 8. leta). Proga 1 km. Startali 4. 1. Dornič D. 19.44.

VII. kategorija (otroci pod 6 let). Proga 300 m. Startalo 8. 1. Ban B. 3.34.

Popoldne se je vršila tekma v smučskih skokih. Udeležilo se je v konkurenci 6 članov kluba in izven konkurence dva tekmovalca.

V konkurenci so bili doseženi naslednji rezultati:

Tekma se je pričela točno ob 14. ob veliki udeležbi občinstva, ki kaže vedno več zanimanja za beli sport. Od startujočih 16 tekmovalcev so vsi prispeli na cilj. Nežgod med potjo ni bilo.

Kot prvi je privozil v cilj Potočnik Ivan 38.42, 2. Rakovec J. 39.34, 3. Varl R. 39.40, 4. Solar F. 39.50. Sledili so Vovk, Rozman, Blažič, Fister in drugi. Zadnji je prispil na cilj v času 53.90. Razlika med najboljšim in najslabšim znaša niti 15 minut.

Za prihodnjo nedeljo se pripravila tekma v skokih, ki bo bržčas prinesla zopet nekaj prav lepih rezultatov.

Zelo nas bo veselilo.

Slavija (Praga) : BSK 3:2 (2:2)

Beograd, 10. januarja. P. Danes se je vršila v Beogradu mednarodna tekma med prvakom Češkoslovaške praško Slavijo in našim državnim prvakom BSK. Slavija, ki se nahaja že dalje časa na turneji, je igrala zelo dobro. Nastopila je kompletno. Ker je bilo vreme je bilo mnogo gledalcev. Teren je bil precej blaten.

Slavija je premagala BSK z rezultatom 3:2 (2:2). BSK je sicer izgubil tekmo, vendar pa nezastuženo. Skoro do konca igre je bil rezultat neodločen 2:2 in šele par minut pred zaključkom igre se je posredilo Čehoslovakom zabiti zmagoviti gol. Prva dva gola za Slavijo sta padla po krivdi golmana Matica BSK je nastopil brez petih svojih najboljših igralcev ter je povečini igral z rezervami.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Prvenstvo I. razreda: Slavija: Ferraria 6 : 0 (1 : 0), Grafičar : Sokol 3 : 2 (0 : 1), Jugoslavija : Sparta 1 : 0 (0 : 0) Viktorija : Železničar 6 : 1 (1:1). Zasluzna toda nekoliko previsoko izražena zmaga Viktorije.

Praga Liben : Viktorija Plzen 2 : 1 (1 : 1), Sparta : Kladno 3 : 2 (1 : 1), Dunaj: Sportklub : Slovan 3 : 1 (3 : 0), BAC : Nicholson 3 : 1 (2 : 0).

Nürnberg : Nürnberg - Fürth kom. : Admira (Dunaj) 4 : 3 (2 : 2).

Karlsruhe: Austria - mestna reprezentanca 3 : 2 (2 : 2).

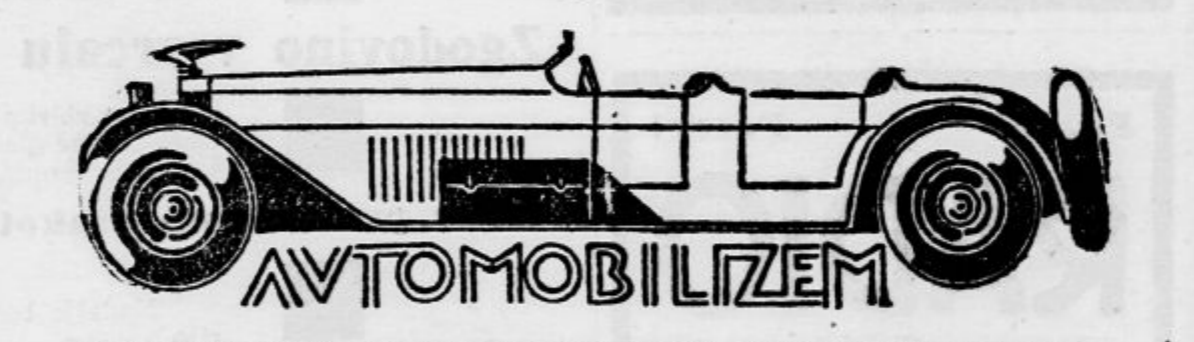
Monakovo: Monakoveka reprezentanca: WAC 2 : 1 (2 : 0).

Lausanne: Rapid (Dunaj) : Sports 3:3.

Smučarski klub Ceje priredi svojo klubovo tekmo dne 17. januarja in sicer: seniorj. od 18. leta dalje na progi Celjska koca-Store, start ob 14., in juniorj. pod 18 letom v bližini Stora na 8 kilometrov start ob 14. Pravico starta imajo vsi pri JZSS verifikirani smučarji. Tekmita se bo opravili JZSS Zrebanje in opis proge eno uro pred startom v Celjski koči, oz. v Stora. Prijave vstopnice Jos. Krah. in gosp. Ed. Paldsch. Prijavnina Din 10. Darila: seniorj: zmagovalec prejme ličen pokal ter naslov prvaka kluba za leto 1931-32. Drugo darilo: smučke, tretje: diploma. Dame: marmornata plaketa z znakom. Diploma Juniorj: marmornata plaketa. Diploma Razglasitev rezultatov in razdelitev daril po tekmi v gostilni Adrinec v Stora. V slučaju slabih snežnih razmer se tekma preloži za osem dni.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. strogo obvezen sestanek v hotelu Miklič za vse nogometaše. Seja nogometne sekcije odpade.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Seja načelstva danes ob 18.30 v posebni sobi restavracije »Emonc«.

Tehnični del rubrike ureja avtomobilni oddetek Vacuum Oil Company. d. d.

Zima in avto

Avtomobilski promet postaja od leta do leta tudi pozimi večji, posebno še v mestih. Ače pa napravimo analizo, da vidimo, koliko ljudi pri nas ulože v zimski promet, pridemo do dokaj čudnih zaključkov. Razmerje med prevoženimi kilometri in izdatki je pri nas mnogo bolj nepovoljno, kakor v drugih državah, kjer je avtomobilski promet bolj razvit. Vsekakor moramo del del prevelikih izdatkov odpisati na račun slabih cest, ampak čeprav napravimo zato odgovarjajočo rezervo, bomo videli, da je ostane stroškov, ki so odvisni od vozača, tako velik, da bo treba vsekakor revidirati dosedanje postopanje z motornim vozilom. To bomo morali storiti še posebno tedaj, ako nam je na tem, da avto tudi pozimi brezhibno funkcionira in da so stroški za njegovo vzdrževanje v pravilnem razmerju.

Odgovornost garaž je v sedanjem času še večja, ker se od avtomobilista ne sme zahtevati, da bi poznal vsako posameznost svojega vozila in mnogokrat tudi ne utegne, da bi se brigal za vsako malenkost, ki je pa za brezhibni obrat avtomobila važna. Garažisti se morajo zavedati vseh težav zimске vožnje in morajo avtomobiliste vedno opozarjati na te težave. Ta pouk avtomobilistov in delovanje v tej smeri je bitni sestavni del tkzv. »Service-a«, ki se garažam prej ali slej dobro izplača, ker bo avtomobilist videl, da je redna služba garaže za njega velike vrednosti.

Imamo več zelo važnih faktorjev, ki bitno vplivajo na brezhibni zimski obrat avtomobila. Mi bomo danes navedli samo nekoliko teh faktorjev. Vprašanju olja se še vedno ne posveča zadostna pozornost, dasi je ravno pravilno menjanje olja zelo važna stvar. Imamo žal še vedno mnogo primerov, da se letno olje enostavno izpušti iz karterja in se vlije vanj zimsko olje. Tudi se pogosto dogaja, da se zimsko olje vlije v karter, v katerem se nahaja še manjša količina letnega olja. In tedaj bo tak avtomobilist težil, da ni nič bolje, dasi je vzel najboljšo olje. Pravilno postopanje je: letno olje se mora izpuščiti iz karterja dokler je motor še vroč, ker bo tedaj vzelo olje vse nečistočo s seboj. Nato bomo vili malo količino zimskega olja in z njo bomo oprali motor na ta način, da vrtimo počasno ročko za zaganjanje. Oni avtomobilisti, ki kupijo prvostvorno olje, a jim je žal porabili malo količino olja za pranje motorja, bodo imeli kaj kmalu motnje v motorju.

O pranju motorja s petrolejem in o njegovih kvarnih posledicah smo v tej rubriki že mnogokrat razpravljali, pa zato samo mimogrede omenjamo. Pozimi se olje itak lažje razredči in zato res ni treba da bi to pospešili s tem, da peremo motor s petrolejem.

V zvezi z razredčenjem olja moramo še omeniti, kako dolgo smemo imeti eno in isto olje v karterju, to se pravi, kdaj moramo menjati vsa količina olja, ki se nahaja v karterju. V tem pogledu je mnenje avtomobilistov še vedno zelo različno. In zelo malo avtomobilistov se točno drži predpisov tovarn. Točna kilometraža zaradi menjanja olja se da sicer res težko ugotoviti, ker je odvisna od mnogih faktorjev. vendar je najbolje, če se držimo okrog maksimuma, ki ga je predpisala tovarna. Zalostno je tudi, da se v tem pogledu neorientiranost avtomobilistov podpira s — sicer neoficijelno — propagando nekaterih interesiranih tvrdk da se olje drži: čim dalje časa v karterju. Ne smemo pozabiti, da je za mnoge avtomobiliste olje — olje in da bočejo z enim oljem doseči isto, kakor z drugim. Razen tega igrajo tukaj vlogo tudi druge okolnosti: avtomobilist bi moral vedeti, da bo olje enkrat izdržalo dalje časa, kakor pa isto olje v drugem primeru. Pogostejše menjanje olja pozimi — to bi moralo biti oravilo vsakega avtomobilista, ker bo v obratnem primeru škoda mnogo večja, kakor pa minimalni večji izdatki za olje.

Omeniti hočemo še neko »malenkost«: imamo še vedno mnogo avtomobilistov, ki ne pregledajo odnosno ne dajo pregledati sveče in baterije. Tudi na to naše garaže ne bi smele pozabiti in tukaj bodo naše vsekakor hvaležno polje delovanja.

bilistov še vedno zelo različno. In zelo malo avtomobilistov se točno drži predpisov tovarn. Točna kilometraža zaradi menjanja olja se da sicer res težko ugotoviti, ker je odvisna od mnogih faktorjev. vendar je najbolje, če se držimo okrog maksimuma, ki ga je predpisala tovarna. Zalostno je tudi, da se v tem pogledu neorientiranost avtomobilistov podpira s — sicer neoficijelno — propagando nekaterih interesiranih tvrdk da se olje drži: čim dalje časa v karterju. Ne smemo pozabiti, da je za mnoge avtomobiliste olje — olje in da bočejo z enim oljem doseči isto, kakor z drugim. Razen tega igrajo tukaj vlogo tudi druge okolnosti: avtomobilist bi moral vedeti, da bo olje enkrat izdržalo dalje časa, kakor pa isto olje v drugem primeru. Pogostejše menjanje olja pozimi — to bi moralo biti oravilo vsakega avtomobilista, ker bo v obratnem primeru škoda mnogo večja, kakor pa minimalni večji izdatki za olje.

Omeniti hočemo še neko »malenkost«: imamo še vedno mnogo avtomobilistov, ki ne pregledajo odnosno ne dajo pregledati sveče in baterije. Tudi na to naše garaže ne bi smele pozabiti in tukaj bodo naše vsekakor hvaležno polje delovanja.

Ali so še pustolovščine na svetu?

Dekler bodo na svetu ljudje, ne bo zmanjkalo pustolovčin na kopnem, na vodi in v zraku. Romanika pustolovčin ne bo izumrla nazivje napredku današnje civilizacije. V naslednjem prinašamo nekaj odgovorov znanih osebnosti na vprašanje: ali so danes še mogoče pustolovščine ali ne?

Pustolovščina v največjem miru: panika med sloni v Monakovem.

Zame so pustolovščine doživljaji z živalmi. O tem bi se dalo marsikaj pripovedovati. Posobno nevaren položaj je nastal nekde v Monakovem, o priliki slavnostnega sprejema julija 1888. Vzrok je bil zgolj nesrečen slučaj. Za slavnostni sprejem smo dali na razpolago tudi naše slone, ki so se vedli vse čas popolnoma dostojno, dokler ni prišla mimo figura zmaja, ki je bruhal ogenj med slone. Takrat pa so se sloni splašili in udri med množico. Gonjaji so sicer v polni meri storili svojo dolžnost, toda podivjani sloni se niso dali pomiriti in so dirjali kar naprej po stranskih ulicah. Prodrli so korlon gledalcev in povzročili strašno paniko. Vse je bežalo med strašnim kričanjem. Celo orožništvo in vojaštvo se je umikalo. Nekaj slonov se je zateklo med stebrovje. Revidentstheatra, kjer so podrli nekaj preplašenih deželank. Štiri slone je uspelo zajeti s pomočjo kavalerije, za drugimi štirimi pa sem tekal in stikal sam do popolne onemoglosti. Slednji so mi tudi spravili z združenimi močmi na varno vse nepokodovane. Toda jaz sam sem potreboval nekaj dni, preden sem se opomogel od te nevarne dogodivščine.

C. Hagenbeck.

Od jadrnanja okrog sveta do dirkališta.

Največja pustolovščina, ki jo je kdaj napravil človek, se mi zdi Magalhaesovo jadrnanje sveta. Magalhaes je moral biti od sile prevejan in podjelen dečko. Kakor znanje, je skušal doseči takovane otoke začinb (Moluke) po zapadni morski poti, za kar pa je moral najprevo šele odkriti Magalhaesovo cesto. Onkraj je je na svoje neizmerno zaupdenje našel popolnoma neznanu morje: Tihni ocean, za čigar prebrodenje je potreboval cele tri mesece, ko je spet uzrl konjino; namreč otočje Ladrone. Tudi je pokazal Magalhaes domaćinom peščico žbice in ti so mu pokazali preko morja proti jugu. Njegovo lajdevje je dejanski doseglo otočje zimb in ladja »Viktorija« se je po triletni odsotnosti vrnila na Špansko. Pustolovščine tako velikega kalibra so dan današnji kajpada nemogoče. Vse eno pa človek na svetu lahko doživi dogodivščine nekoliko manjšega formata. Denimo: v vzhodnem Tibetu na obkolu Borneu, v Mongoliji, Južni Ameriki in na obeh tečajih. V 30 ali največ 50 letih pa bo tudi ta vaba pri kraju. Toda človek, ki je že po naravi naginjen k pustolovščini, se ne pušči ukaniti. V zraku in na dirkališnih ima piliko, da še vedno lahko doživi marsikaj nenavadnega.

B. Kellermann.

Pustolovščina je več kot jih pa moremo doživeti.

Ali so na svetu še nenavadni doživljaji? Kdo pa dvomi o tem? Po mojem mnenju je več nenavadnega na svetu kot utegne človek doživeti za svojega kratkega bivanja na zemlji. Da bi katerega svojih izrednih doživljanj popisal, mi na tem mestu nedostaja prostora. Zaradi tega se te naloge rajši ne lotim.

Bengt Berg.

Pustolovščina studijskega potovanja.

Zadnja velika odprava 1926 v puščavo osrednje Azije se je pričela v najneugodnejših okoliščinah. Premazati je bilo treba neizprosni odpor kitajske vlade, kar se je trudni volji in diplomatski spretnosti končno tudi posrečilo. Nasprotniki so se sprevrgli v prijatelje in pomagaje. V treh letih je napravila ekspedicijska 2500 km poti Dolgi mesec napov, skoro nepremagljive ovire in trpljenje, doživljaji, polni dramatične napetosti, vmes pa božanske idile, to je tvorilo naše studijske potovanje. Vsakdo je moral zastaviti vsa svoja stiva v te velike pustolovščine. Kaj si more misliti človek veličastnejše od življaja (tupak) -kega praznika in svetem mestu kad silnešega od peščenega viharja na poti proti čimernu mestu in kaj razburilvešega od upora kmet in pozoga za ratovi, česar vsega smo bili v obilni meri deležni na tem potovanju. Sven Hedin.

Avanture na morju: moderno piratstvo.

Zame eksistira v dobrem in slabem pomenu samo en element: morje. Vožnja po razburkanem morju je nekaj tako veličastnega da se na kopnem nikoli ne da doživeti. Spominjam se nekaterih takih voženj ki so bile vame hkrati neba in neklo. Na morju pustolovščina ne bo izumrla in kol! Kaj se lahko še dan današnji primeri človeku solete ne naslednji rodbi.

Zleknejo na ležanem stolu sem sanjalil tja v en dan, v zgod. sončni pripek, ko se nenadoma od nekod razleže glas »Ladja na morju!« Kot bi trenil sem bil pokone, tako me je omešnila zavest »izgovornosti Ampak ladja ni gorela v polnu se mi je moral podtakniti nekakšen privid. Toda v daljavi nekakih tisoč metrov sem opazil troje jaborov neke druge adje, ki je bila že skoro do »rova« vodno na krivu ni bilo »et. žive lise. Okrenil! smo ladjo, da s' ogledamo razbitino od blizu. Vse zapuščeno. Vzel smo s seboj vse, kar se je dalo vrednega človek, takaj po morskem pravu je zapuščena iscača.

Zima se še mnogokrat smatra kot mrtva sezona. Če jo primerjamo s poletnim delom pri nas, je res precej mrtva. To pa še ne pomeni, da morajo garažisti pozim mirovati. Ravno sedaj imajo garaže priložnost, da si s tem, da dobro poslušajo svoje odjemalce, zagotovijo njih naklonjenost tudi v bodoče. Tudi imajo sedaj mnogi garažisti dovolj časa da se bavijo z reorganizacijo svojega poslovanja. Vsek že tako popoln obrat se da izboljšati in garažisti bi morali sedaj napraviti načrt za bodoče delo, kaj konkurenca bo vedno bolj huda in avtomobilisti bodo od garaž zahtevali vedno več. Zato torej na delo, dokler imamo kaj prostega časa!

Koliko ženskih šoferjev ima Amerika? Po najnovejši službeni statistiki števa ženskih šoferjev precej raste: od celotnega števila legitimacij je izdanih ženskam nič manj kakor 25 odstotkov.

Biciklji so zopet v modi. Vedno večji davki, ki so jih uvedli na avtomobile in motorna kolesa v Nemčiji in tudi na Angleskem, so imeli za posledico, da je prišel bicikelj zopet v modo: tovarne koles so sedaj zelo dobro zaposlene.

Inst tistega, ki prvi stopi nanjo. To pot stvar marveč bitje, ki diha in živi neko čisto svojevrstno življenje. In ta občutek živega se mi je tako globoko vtisnil v spomin da tega nenavadnega doživljanja ne bom mogel pozabiti svoj živ dan.

F. Luckner.

Doživetja so povsod in nikjer: ustvari jih šele človek.

Ali so še pustolovščine? Kakšno vprašanje? Seveda ne doživi človek kot masa — in ta masa sega od ministra pa do neukega delavca — nikoli pustolovščine, ali pa kvečjemu enkrat, čisto slučajno, tako da z dogodivščino res ne ve kod ne kam. Pustolovec je, bodisi zgoraj ali spodaj vedno asocialen. V najglobljih globinah živi vedno čisto samoniklo življenje, brez najmanjšega čuta pripadnosti temu ali onemu družabnemu razredu, najmanj tistemu, v katerem se je rodil. Stoji vedno nad človeško družbo ali pa poleg nje. Dalje dežele — eksotične pokrajine? Seveda, ven ga žene, domotoče po daljavah. Toda »pustolovščina« čaka nanj povsod, v vsakem velikem in majhnem mestu, v vsaki vasi, na vsaki cesti, pa vsak dan in vsako uro. Vsak droben dogodke, ki ga mine človek iz množice neopazeno, ker ne gleda in ne razume, se razvije v močno življenje, kadar ga sreča človek, ki ume živet. Tak človek se rodi z gledanjem, zato mu ugaja svet, ki ovete zanj v tako neskončnem bogastvu. Toda tega pač ne more razumeti nihče, komur ni dala narava na got najlepšega; veselja za fantaziranje.

Hans Heinz Evers.

S kamero pred levom.

Že od otroških let sem rad študiral življenje divjih živali. Vedno me je naganjala misel, da bom morda nekdo doživel nenavadne reči. In življenje mi je res naklonilo priložnost, da sem urešil svoje fantazije. Priznati moram, da me niso razočarale. Na svoji zadnji ekspediciji sem se spraval s filmsko kamero v prvi vrsti nad leva, ki sem ga neumorno zasledoval in pričakoval z objektivom. Ko je slednji prišel, sem od notranje razburjenosti čisto prezrl, kako nevaren je postal zame položaj. Bil sem tako zapoljen v snemanje in tako zaposlen s skrbjo, kako bom prinesel celotni del trak nepokvarjen domov, da bodo tudi drugi ljudje lahko gledali lova v njegovem prapravnem elementu, da sem popolnoma izgubil smisel za okolico. Moja žena pa se je po vsaj priliki zavedala nevarnosti, zakaj v trenutku, ko se je le zagnal proti mojemu aparatu, je počel stral in zver se je smrtno zadeta zvrnila po tleh. Kaj hočemo, človek je vedno isti. Kritični trenotek občuti prav šele takrat, ko je že mrtil.

Martin Johnson.

Nevarno snemanje v indskem templju.

Na svojih filmskih ekspedicijah sem imela dovolj prilike doživeti vsakovrstno nenavadne reči. Za žensko je še celo kočljivo potovanje po divjih tujih deželah. Ko se pa enkrat odloči zanje in spriznaji z dejstvom, da bo treba nekaj časa pogrešati vse dobrote civilizacije, potlej ji ni treba skrbeli, da bi bila razočarana. Pogoj so seveda zdravi živci. Nevroznost v kritičnem trenutku lahko vse pokvari. Neke avanture na ekspediciji po Baliju bi me skoro veljala življenje. Z neizmerno trudom se mi je posrečilo prezorvati indskega kneza, da mi je dovolil prisostvovati v templju svetim pesom Odklonil je pa vsako odgovornost za morebitne posledice, če bi me svečeniški spregledal. Indci namreč smatrajo za onečajeenje te pljev, če prisostvuje nevarnik njihovim svetim obredom in kaznujejo vsak tak prestopek s smrtjo. In če jaz pomislite, da se nisem zadovoljila v templju samo z gledanjem, marveč da sem namerila na svečeniške in plesalke tudi svojo filmsko kamero, potlej boste razumeli, da sem mnogo tvegala pri tej pustolovščini. Lola Kreutzberg.

Avanture na lovu na divje zveri.

Pustolovščina razumem samo kot borbo z resnično nevarnostjo, ne pa tistih pohlevnih živčnih dražljajev, ki jih velemestni otroci razumejo pod tem imenom. Nevarnost se tudi v naš kultivirani Evropi namerijo položaji ki poštono zaslužiti ta naziv. Reči pa moram, da sem sam doživel take priode samo na toevkih ekspedicijah, ki so me vodile križem sveta. Razumljivo je, da s izgraha loviti vsakovrstne eksotične živali po deželah, ki jih človek ne pozna. Včas pride človek v situacijo, ki je tako zapetena, da se mrtol ne bi znašel v njej če ne bi bilo stie že nekaterkrat sem mislel, da se nikoli več ne snuščam v tako kočljivo podjetja. Trdno oreniran, da sem zankrat sicer še odnesel kolo, da bo pa priborinjati gotovo po meni. Pa je vedno prišlo kak nenaravnostnega vme in še sem bil v dušo in telesom pri kakem novem nevarnem potviku. Moj značaj je takšen da centim drasocnost življenja 40-šen, kadar si ga moram iznova priboriti in ta poteza v značaju se mi zdi, je tudi bistvo vsakega pustolovca. Brez nevarnosti je življenje zanj pač brez vrednosti. L. Heck.

ŽENA V SODOBNEM SVETU

Mati in hči

Doraščajoča mlajša generacija, ki ni doživela vojne ali pa vsaj v otroški dobi ni mogla pronikniti v zavest, vedno čuti, da so ji starši tuji, da ne razumejo njenega življenja in mišljenja, pa vendar hočejo vplivati nanjo in biti njeni vodniki. Nikogar nima, pri katerem bi našla razumevanje za svoje probleme. Tisto ljubezen, ki ji jo izkazujejo, občuti kot breme.

To je jedro problema današnje mladine, razlaga za brezčustvenost in hladnost, ker ji morajo zunanje reči, sport in čutna naslada, nadomeščati čustvenost.

V redkih primerih, ko vodijo vzgojo doraščajoča generacija, tako zvanim moderni starši, katerim gre pojem svobode preko vsega in ki zaradi tega zavestno izključijo vsako vplivanje, v glavnem pa zaradi tega, ker so preveč zaposleni sami s seboj in svojemu »svobodo«, da bi imeli čas in smisel za svoje otroke — je samo vzrok drug, posledice pa ostanje iste.

Vedno pa hči občuti to stanje bolj kakor sin, ker navadno vpliva na njegovo vzgojo v praktičnem življenju stojiče oče, ali pa ima sam dovolj prilike spoznati ga tako, da mu življenje samo ne dela nobenih težkih — razen morda težko gospodarskega značaja, ki zadevajo vse ljudi enako. Tako mu je premagati le ovire, ki so v njem samem. Drugače pa je pri hčerki, katere vzgoja je tudi še danes prepuščena materi, čuvarki vse tradicije. Hčerka se tedaj ne bori le proti težkočam, ki so iz njenega bistva, temveč mora premagati tudi vcepilno ji naziranje preteklega dobe.

Zato je postal problem današnjega človeka problem današnje žene.

Iz tega si moramo razlagati, da se v naši dobi tista zmerom obstoječa razlika med mlado in staro generacijo javlja v poostrenih oblikah in da presega nasprotje med materjo in hčerko, ki je obstajalo le v posebnih primerih, problem očeta in sina po važnosti kakor tudi po številu primerov.

Dejansko veže svetova matere in hčere v mnogih primerih le opek most zunanje življenjske skupnosti ali pa čustva, kakor ljubezen, hvaležnost, smisel za rodno in podobno. Trden, prisrčen kontakt skoro nikjer ni več mogoč, ne da bi bil kriv tega eden ali drugi del. Stara generacija, ki vidi, sledeča stoletim tradicijam, ideal žene v čuvarki domačega ognjišča in privzetih običajev, ne more od danes do jutri zanikavati tega, kar je bil njen življenjski cilj, mlada generacija pa ji ne more slediti, ker jo vodi razum po drugih potih in v njej ni notranjih vezi na svet, ki jo bil.

Mati se lahko zavaruje pred zahtevami sedanjosti za steno načel in življenjske močnosti, ki imajo po njenem mnenju večno vrednost, in ta zid zida vedno višje in višje, čim bolj čuti, da ga izkušajo omajati. Tako dejansko lahko živi kot tužja v tujem svetu, tem bolj, ker jo izza njene stene večje vezi le s takimi ljudmi, ki so se prav tako zabarikadirali pred svetom.

Hči pa ne živi le za zaščitnimi stenami. V šoli, v poklicu naveže stike s tistim zunanjim svetom, katerega nazori naravnost nasprotujejo tistim iz njenega domačega in socialnega okolja. Ker je pa mladina radovedna, celo željna senzacij, se zanima posebno za tisto življenjsko področje, za katero jo hočejo prikriti. Tako je razumljivo, da je v rodbinah, kjer izkušajo ohraniti hčerke posebno življenjsko tuje, konflikt med starostjo in mladostjo posebno močan.

Graja starejše generacije se pričelja z zunanjimi, postranskimi rečmi. Kritizira oblake, preveč prosto vedenje in postavi običaje svoje dobe s tistimi sedanjosti v tako nasprotje, da se vidi sedanost slaba in pokvarjena. Mlado deklo seveda ob tem ne ostane mirno, ker se je sprva nedolžno veselilo nac. vsem, kar ji nudi življenje: nad novo obleko, nad tovariško, sportno ali duhovno skupnostjo z možem. Protivi se temu, da bi vedno poslušala, da je slabo, kar dela, kajti vsak pošten človek se brani poniževanja in blatenja.

Prva odtujenost je tu. Hči živi življenje za sebe. To mora storiti iz nagona po samoohranitvi, ker bi ji izpolnjevanje vcepilnosti je načel in maksim ne nudilo nobene zaščite pred njenimi težavami, nasprotno, poglablja jo v še večje težave in nevarnosti.

Glavni vzrok konfliktov med materjo in hčerjo pa tvori njuno različno stališče napram zakonu. Poimovanje zakona kot preskrbovalne institucije in dokaza za privlačnost žene je neizbrisno vcepilno mišljenje žene od včeraj. Zato je po njenem mnenju omožitev hčerke med njenimi najvažnejšimi dolžnostmi. To pa ne iz čisto razumskih motivov, temveč na podlagi lastnih izkušenj in doživetij, kajti ona sama se v zakonu ni čutila skoro nikoli nesrečna, tudi takrat ne, če so je zato, da bo preskrbljena, odrekla svoji mladostni ljubezni. Bila je prepričana, da je potrebno, da trpi, ker je to neizpremenljiva usoda vsakega človeka, kajti imela je kakor vsak človek, ki živi v močnih formalnih vezeh, mnogo discipline nad samo seboj, ki ublaži vsako prekipenje čustev v nesreči in veselju in ne dopušča, da bi čustva zagospodarila nad človekom.

Ne glede na zadoščenje, ki ga je čutila v izpolnjevanju svojih dolžnosti, je bil zakon včerajšnje žene tudi zato srečen, ker jo je navadno vezalo na moža globoko, odkritosrčno čuvstvo. Saj je bil mož prvi, s katerim je prišla v intimne stike in lepo, v svoji čistosti skoro ginljivo dejstvo je, da sta pri mladih ljudeh skoro vedno strnjena prva ljubezen in pravo erotično doživetje.

Tragika materinstva (iz predavanja prof. Marcuseja o nadprodukciji človeštva)

Znani monaški raziskovalec seksualnosti, nevrolog in sociolog profesor Marcuse je imel decembra lani v Pragi predavanje o tragiki materinstva kot posledici socialnega in gospodarskega prevrata, ki se prav posebno izraža v ženskem delu. Po

predavanju so poslušalci naslovili nanj več vprašanj o različnih problemih omejitve porodov, nakar je profesor Marcuse izjavil naslednje misli:

Tisočletna tradicija se je podedovala od rodu do rodu: »Bodite rodoviti in razmnožite se!« je najvišji princip religije kakor tudi države. Iz upravičenih samoljubnih razlogov. Boj za nadmočje rodbine in skupne velike rodbine naroda in države. Imeti kar največje število poganjkov, je bila najvišja zapoved, kajti ne toliko v kakovosti kakor v množini je zagotovljena moč. V dobi porajajoče se industrije je postala ta še tretji faktor, ki je pozival k stalnemu porastu števila porodov, k izpolnjevanju dolžnosti žene kot matere, ki da izvirajo iz biološke strukture žene.

Toda že ob koncu stoletja je bila žena primorana, da opusti svoj prvotni poklic, svojo usodo samo-porodnice, da sodeluje na vseh področjih, ki so bila do tedaj pridržana le možu. Ta primoranost zavzema vedno večje kroge, čim bolj je industrializirana dežela, čim bolj se dvigajo stroški življenjskega vzdrževanja, čim manj upanja ima žena, da se poroči kakor v »dobrih starih časih«.

Teh žen ni gnala v poklicno delo samovolja, temveč gospodarska potreba je bila gonilna sila te pregrupacije, ki se je seveda uveljavila tudi v preobrazbi, notranji in zunanji izpremembi moderne žene. Glavni moment, biološka poklicanost žene, da postane mati, se je moral umakniti važnejšemu momentu življenjske ohranitve.

Toda razen tega se je pokazalo, da bi sicer lahko milijarde ljudi našle možnost prehranitve, da pa možnosti zaposlitve ne rasejo v isti meri kakor število moči, ki so na razpolago. Malthus je imel popolnoma prav s svojo bojaznijo pred nadprodukcijo človeštva, kakor jo dokazuje sedanost. Število brezposelnih je naraslo v strahotni meri in še vedno kaže presežek porodov precej velik odstotek, ki lahko vodi do katastrofalnih posledic. Da je v takem trenutku omejitve človeške produkcije samo po sebi umevna, bi morala biti jasno vsakomur, ki ne polaga tolike važnosti na nadmočje naroda, na pozicijo naroda v celotnem človeštvu kakor na kvalitativno ohranitev človeškega rodu sploh in zagotovitev primerne preživitve.

Zato je čas, da se uvede omejitev porodov, ki bi ustrezala razmeram, ki pa ne bi smela trajati večno. Omejitve bi morali uvesti začasno, in sicer s formalno zakonsko naredbo, saj je via facti danes kljub vsem zakonskim grožnjam človeštvo že samo uvedlo omejitve porodov, pa ne iz nagona, temveč iz bede.

Za izvedbo tega je pa v prvi vrsti potreben zdravniški pouk najširših plasti naroda, potrebna predvsem od države dovoljena propaganda antikoncepcijskih sredstev, ki bi preprečila največje zlo — odpravo plodu, česar tudi najbolj drakonični zakoni niso mogli. Naravno, da ni mogoče povsem točno statistično ugotoviti števila odprav plodu, toda za Nemčijo na primer so ugotovili, da doseže število 800.000 na le-

to. Po dosegljivih podatkih se konča 8000 primerov na leto smrtno, da ne govorimo o drugih bolj ali manj velikih poškodbah fizične in psihične narave.

Prof. Marcuse se ne zavzema za popolno nekažnivost abortusa, temveč za fakultativne primere, kjer je vzrok gospodarsko-političen, socialen ali fizičen. Tu naj bi bila dovoljena zdravniška odprava, kjer je potrebna. S tem bi bilo preprečeno mažasto.

Žene in kulturni film

Mednarodna ženska liga je imela novembra lani velik izjemni kongres v Rimu. Njene delegatke iz vseh dežel do tja daleč iz Japonske, Kitajske, Amerike so se posvetovale o mnogoterih problemih tako zvanega kulturnega filma. Ta liga zastopa nekako 40 milijonov žen v 43 državah. Lahko bi torej izjavljala ogromen vpliv na razvoj kulturnega filma in radia. Predvsem streme žene za večjo pravno zaščito otrok, ki je gotovo potrebna proti nevarnostim h slabemu zavajajočim filmov. Pri tem ni tako važna negorljivost filmskega traku, ki ga predvajajo v solah, kakor pa odločilno vprašanje, ali bi otroci sploh smeli posecati predstavke za odrasle. Baš v deželi, kjer so delegatke bivale v gosteh, v Italiji, so imele priliko opazovati, da privedejo k vsem predstavkam za odrasle popoldne in zvečer najmlajše otroke, celo dojenčke. Na ta način neverjetno obtežujejo razdražljivo fantazijo otrok, včasih do boleznega stanja, ki ima svoj vzrok, kakor je dokazano, le prepogosto v predzgodnjem posecanju kinematografa. Jasno je torej, da otroci ne bi smeli obiskovati predstav za odrasle. Zato bo ženska liga usmerila svoj vpliv na to, da doseže enotno zakonodajo na tem področju za vse države. Predvsem se bo zanimala za kulturne filme — tu bi bilo umestno, da bi preprečila strašno dolgočasje aktualnih zvočnih tednikov s paradami in sportnimi prikazi brez konca in kraja.

Mnogo še lahko napravilo za kulturni film. Istočasno zanimiv in poučen kulturni film bi moral spremljati vsako predstavo. Čudeži narave in znanstvenih raziskovanj so bolj neizčrpni kakor čudeži parad in sportne vzgoje. Zato je tudi Društvo narodov, da dokaže vso važnost kulturnega in poučnega filma, ustanovilo mednarodni zavod za kulturni film. Sedež je v Rimu, kjer je imela ženska liga svoja posvetovanja. Prva njegova naloga je, da skrbi za svetovni razvoj poučnega in kulturnega filma. Pod strogim nadzorom mednarodnega upravnega sveta ne more in ne sme biti govora o drugi kakor o čisto kulturni propagandi. Naloga zavoda za kulturni film so razvidne iz mesečnika, izhajajočega v petih jezikih, za popis vseh nalog primanjkuje prostora. Eno najvažnejših nalog je izdelava kataloga vseh na svetu ustvarjenih in v načrtu se nahajajočih filmov. Katalog, ki bi se vedno izpolnjeval, naj bi omogočal lažjo izmenjavo filmov v vseh deželah.

Nadaljnji cilj prav za glavno delo zavoda, pa bi morala biti izpolnitev vseh filmskih izobraževalnih sredstev in spoznavnih možnosti, kajti taki filmi so postali na solah in univerzah, na vseh področjih čiste znanosti, industrije, kmetijstva, skoro

neizogibno potrebna sredstva za pouk in učenje. Že v kratkem času svojega obstoja je zavod usmeril svoje delo na vsa ta področja. Toda tak zavod DN ne sme biti le najvišja svetovna centrala za vzpodbudo in kritiko, moral bi tudi, morda v sodelovanju z zasebnimi podjetji, zagotavljati vzgledne primere, kak naj bo dober kulturni in poučni film. Če naj bo res zanimiv. Ustanovitev osrednjega zavoda za take in enake filme je bila torej potrebna naloga našega časa. Vsi milijoni mater, ki so združene v mednarodnih ženskih zvezah in delujejo sedaj skupno z mednarodnim zavodom za kulturni in poučni film, se morajo zavedati, kako odlična sta lahko za otroke njegov prvi vtis in predstava o življenju. Tem odličnejša, čim enotneje, živahneje in učinkoviteje vplivata po filmu na otrokovo fantazijo.

Angležinja Miss Luca Watkins, ki se preživlja kot postrežnica, je pred kratkim objavila z velikim uspehom knjigo pesmi pod naslovom »Unholy Music«. Knjiga vsebuje 3000 pesmi, nastalih od l. 1914 naprej.

Enajst ameriških žen se v izpiti pripravila na diplomski poklic. Dosedaj imajo Zedinjene države štiri ženske podkonzule: v Santiagu de Cuba, v Beirutu v Siriji, v Milanu in v Ženevi.

Evangelina Booth v Nemčiji. Letošnja skupščina Armade spasa v Berlinu je bila posebno dobro obiskana, ker je šef-komanderka Armade spasa iz Zedinjenih držav Evangelina Booth govorila prvih v Berlinu po zmagi o svojem umrlem bratu, generalu Williamu Boothu. Njena snov je bila: »Bistvo in čudeži Armade spasa«. Opisovala je postanek Armade spasa v proletarskem okraju Londona in je podala živo sliko tega gibanja. Tudi v Ameriki mora armada ublažiti mnogo gorja. Zadnje leto je prehranila dnevno 300.000 ljudi, tem letu 50.000 v New Yorku, 40.000 v Chicagu, 30.000 v Filadelfiji. Armada spasa zavzema, kakor meni Miss Booth, po Rdečem križu drugo mesto na svetu. V nekem drugem mestu Nemčije je v javni objavi orisala zgodovino ustanovitve Salvation Army, ki je zrasla iz okolja neke londonske cestne svetiljke v svetovno organizacijo. Moč kake dežele ni v njenem brodivju, armadi, denarju ali celo v njeni politiki, temveč v njenem npravljenem vplivu, v prosvetljenem nauku ljubezni do bližnjega.

Na Westfalskem v Gelsenkirchnu je otvorila ženska zveza šolo za matere. Udeležba pri tečajih iz najrazličnejših slojev prebivalstva je presegla vsako pričakovanje. Delovni načrt vsebuje vso množico nalog, ki jih zahteva življenje od gosposinje in matere. Vršijo se istočasno različni tečaji o negi v boleznih in zdravju, o negi dojenčka, o gospodinjstvu, šivanju in ročnem delu. S tem praktičnim poukom so zvezani razgovori o življenjskih vprašanjih ženstva in materinstva. Razen tega razgovori o vprašanjih javnega življenja. Naposled je v načrtu še poseben tečaj o vzgojalnih vprašanjih.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

MALI OGLASI

Služba dobi
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro pa 3 Din. (1)

Prodajalco
za trafiko s kavelje sprejemem takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 917-1

Hišnico
sprejemem v vilo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1066-1

Pek. vajenca
sprejemem takoj pekarna Plošne, Kozja. 1128-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro pa 3 Din. (2)

Prodajalka
išočena v trgovini mešnega blaga, išče namočeno. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 810-2

Gospodična
vrača tudi nemščine in šivanja, išče mesto vzgojiteljice. Poudrbe pod »Marijiva« na oglašni oddelku »Jutra«. 987-2

Dekle
vrača kuhanja in vseh hišnih opravil, pridna in poštena, vsoča nemščine, išče službo. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 993-2

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (3)

CAMERNIKOVA
šoferska šola
Ljubljana, Dunajski c. 36 (Jugo Auto) telefon 2238. Prva oblatveno koncesijsko skizna. Prospekt 15 sestoj — pišite poži! 251

Nemško govoriti
(nosijo in prakso) se hitro vsi nauče po moji najnovejši metodi, poučanja od 12. do 4. daja ga. Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 34/1 182-4

Prodajalco
Oglašni trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za sifro 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsa ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro pa 3 Din. (6)

Pisalna miza
miza s 4 stoli, omara s predali, divan, stariški klečalniki, napredaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 996-6

Kamgarn
angličski, dečki in nemški po zelo nizkih cenah v trgovini O. Šibar, Ljubljana, Stari trg 21. 67-6

V najem
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
v mestu ali bližnjem periferiji Ljubljane v zvezem v najem. Poudrbe pod »Gostilna« na oglašni oddelku »Jutra«. 1002-17

Pekarno
dobro ideo, na prometni točki v zvezem takoj v najem soliden samostojen gospod. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 1133-47

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (19)

Lokal
dva stanovanja, sobo, kuhinjo in druge priključne oddam. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 1005-19

Stanovanje
soba in kuhinje oddam. Zg. Šiška 164, Vodnikova c. 971-91

Dvosob. stanov.
3 oddam takoj ali s 1. februarjem v Botni dolini, ostra VIII/11. 1024-21

Dvosob. stanovanje
oddam na Starom trgu 19. 1060-21

Stanovanje
solnoho, trch sob, kopalnice in priključni oddam s 1. februarjem. — Solitev mogoča tudi poprej. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 964-21

Sobo odda
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za sifro 3 Din. (23)

Separirano sobo
oddam v centru boljšemu gospod. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 965-23

Lepo sobo
opremljeno, s posebnim vvhodom, oddam takoj. — Božič, Streliška 24/1. 979-23

Opremljeno sobo
s uporabo kopalnice oddam Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1027-20

Opremljeno sobo
s elektriko in prostim vvhodom oddam. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 1021-23

Opremljeno sobo
odda dr. P. Pletersnikova št. 24/1. 1025-23

Opremljeno sobo
s poseb. vvhodom in električno razsvetljavo oddam v Idrijski ulici 8. 1071-23

Kabinet
opremljen ali prazen takoj oddam. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 1107-23

Sobo v villi
s posebnim vvhodom, električno in vodovodno oddam eni ali dvema oobama. Na Žalju s oskrbo. — Na Kodeljevo št. 13 (nasproti Leončiču). 1104-23

Obrt
vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (20)

Razporene s.p.o.
(Reiherschluss) pri meščini ševskih popravila Alf. Ruzar, modno ševstvo, Ljubljana, Gajeva ulica 2. 1069-30

Fotoamaterska dela
kakor tudi vsa strokovna dela naredi do sodaj najbolje in najceneje fotograf Joško Šmuc, Wolfova 12 in specialna foto-trgovina A. Šmuc, Mariji trg št. 8 vogal Wolfove ulice št. 1. 304-30

Telefon 2059
PREMOG
suha drva

Pogačnik, Bohoričeva
Štev. 5.

Sigurno imate doma gramofon
boda manjka Vam novih plošč. Pridite k nam, ki jih imamo velike izbire. Izposojevalnica »SLAGER«

IZPOSOJEVALNICA PLOŠČ IN GRAMOFONOV

Aleksandrova cesta št. 5.

Ženske
+ ne togujte

ako vam izostane periodal. Ne imajte strahu! Pišite nam samo lo mi vam pošljemo od tvoj dam stalne s veseljem in sigurnostjo uporabljani 178

Periodolin
tu tekem ene ure bo vsa ročana vsah strbu in strahul. Nikake raz ožarjanje — kot mnogi tisoči drugih dam, bo ste tudi vi zadovolje. Opremljene in najšam čeno neškodljivo nikdar odgovodnja sredstva za 90 Din, se močne nature lo v sastaralih sločahj močnejš pe riodolin za 150 in 180 Din. Izkliječna raspiljatev po laboratoriju W. R. OLKVITZ, Praga-Vrbovka XIII. Buška 12. V. Pošt. pred. 12.

Najfinejše namizno maslo

po 18 Din kg

dobavlja po povzetju proti takojšnjemu naročilu od 10 kg naprej

Franc Kolleritsch
Apache pri Gor. Radgoni
1782

Pozor! Pozor!

RADIO

Oglejte si naše RADIO aparate z vdelanim močnim zvočnikom, s priključkom na mrežo, za izmenični tok 110, 125, 150, 220 volt in enakovredni tok 150 volt. Omare iz ameriškega orehovega lesa, zelo lepo izdelani in prvovrstna kvaliteta.

2cevni aparat kompl. Din 1.380.—
3cevni aparat kompl. Din 1.980.—
4cevni aparat kompl. Din 3.500.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER
LJUBLJANA 5
Dunajski c. 1 b/II.

ŽIVLJENJE IN SVET

v novem letu

Zaključena je deseta knjiga edinega slovenskega poljudno znanstvenega in zabavnega tedenskega obzornika »ŽIVLJENJE IN SVET«. Prične se enajsta knjiga, ki bo izhajala, kakor doslej, v tedenskih zvezkih in prenovljeni obliki.

Za novo knjigo smo si pridobili med drugimi zanimivostmi ilustrirano

Zgodovino v zrcalu poštne znamke, mikavno zbirko zgodb, ki bo zbujala zanimanje vsakemu čitatelju, ne glede na leta in spol. Sestavki vsebujejo občo človeško zanimivost in bodo postali

težko pričakovani vsakotedenski dogodek.

Nadalje bomo priobčevali prav tako ilustrirano zrorijo

Tri minute potovanja po vsem svetu, ki bo nedvomno zanimala vse naročnike.

Poleg poljudno znanstvenega štiva, ki bo razpravljalo, kakor doslej, o vseh aktualnih vprašanjih moderne znanosti in človeškega napredka, bo pričel izhajati v novi knjigi izviren slovenski roman

BEDAKOVA OSVETA

prikazujoč žalno usodo vojne žrtve. Navzlic vsebinski in ilustrativni izpolnitvi naše revije ostane naročnina nespremenjena: Celoletno (dve knjigi) Din 80.—, polletno (ena knjiga) Din 40.—, trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Za izmenjstvo: Italija trimesečno 8 lir, celoletno 30 lir. Francija mesečno 4 franke. Češkoslovaška mesečno 6 kron. Avstrija mesečno 1 šilling. Amerika in ostalo inozemstvo letno 1½ dolarja.

Naši stari, zvesti naročniki naj širijo revijo med svojimi znanci, da jo bomo mogli še bolj izpolniti, kajti čim širši bo krog naročnikov, tem bogatejša bo revija.

Uredništvo in uprava tedenske revije „ŽIVLJENJE IN SVET“ Ljubljana, Knafjeva ulica 5.